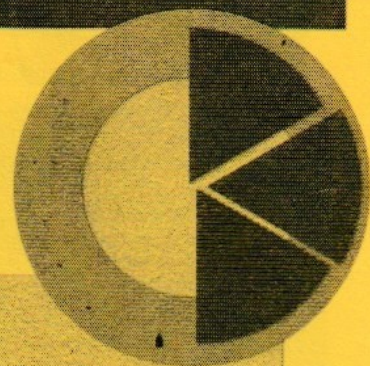

Wolker's Times

V březnu 1912 maluje Franz Marc tygra.

2013

3'56

WTF?
Více najdete uvnitř čísla

Z Nezvalova manifestu *Kapka Inkoustu*, 1928 :

Bojechtivost je ďábelská posedlost, vymyšlená k vyhubení či zeslabení lidstva. Že lidstvo je obětí tohoto klamu, svědčí obzvláštní aureola, již je obestřena dramatickostí.

Chybné přirovnání: Říká se: Dívky krásné jako růže. Fráze. Oč je velkolepější konstatovat nad záhonem růží: Růže a krásné ženy. Shledáte se s vůněmi, jichž jste nikdy nepozorovali. Růže budou růžemi víc než kdykoliv předtím. Stanou se růžemi.

Nechme přírodě její samostatnost. Nechme slavíka zpívat slavíkům. Jeho píseň je mi šramotem, jenž nic neznamena. Papoušek napodobuje dobře naši řeč. Bavil jsem se jím po určitý čas. Byl mi důležitým stupněm mezi slavíkem a gramofonem.

Désíme se prázdnot. Slavíkem jsme si chtěli naplnit les. Z téhož důvodu jsme si stvořili víly, rusalky a vodníky. Dnes jsou bohudíky lesní restauranty, rádio a parníky.

Ptáci pohrdají patrně papoušky. Vzali jsme je v ochranu pro jejich falšovanou lidskost, stejně jako jsme vzali v ochranu komedianty pro jejich falšovaný artismus. Dnes jsme znuděni oběma. Neboť papoušci nám připomínají ty z umělců, kterým jde o napodobení přírody. Smějeme se.

Básník se zážitky bude patrně větším básníkem než básník bez zážitků, předpokládáme-li u obou stejnou obrazotvornost; básník s živými sny, pozorovatelským nadáním, myslivými schopnostmi a značnou inteligencí bude patrně větším básníkem než ten, kdo jich nemá, neboť jeho slovník bude bohatší, barvitější, schopný přemaha variací.

Redakční dementi

- ◊ Chybně jsme napsali, že DS KátajeBárajeSkála, ale správně je to DS KÁŤA jeBÁRAjeSKÁLA. Takže tak.
- ◊ Petr Váša je porodce II. kategorie a ne I. a III.
- ◊ V Diváků - tak Máša nikdy neřekla „úžasnyj“, ale jedná se o druhou část reakce Hany Kofránkové.
- ◊ Rubrika Recitátore a Porodče, chvilka pro tebe už má uvedený zdroj.

Domeček plný koleček

Co je to? Kulturní dům DUHA!

Ohlášení příjezdu sólistů i kolektivů, ubytování, účastnické poplatky a vyřizování všech organizačních záležitostí je v 1. poschodí kulturního klubu DUHA.

Ubytování, účastnické poplatky

Čt	13. 6.	8.00 – 15.00
Pá	14. 6.	8.00 – 14.00

Na placení a umírání je vždy času dost. Italské přísloví

Půlnoční Mácha

Hluboké ticho. – Z mokrých stěn kapka za kapkou splyne, a jejich pádu dutý hlas dalekou kobkou rozložen, jako by noční měřil čas, zní – hyne – zní a hyne – zní – hyne – zní a hyne zas.

„Jak dlouhá noc – jak dlouhá noc – však delší mně nastává. – – – Pryč, myšlenko!“ – A hrůzy moc myšlenku překonává. – Hluboké ticho. – Kapky hlas svým pádem opět měří čas.

Půlnoční chropot

„Mohu se zúčastnit soutěže?“, ozvalo se ode dveří, a přítomní redaktori poskočili. Je to tady. Tolik očekávaný soutěžící, pak druhý, třetí, prostě začalo to fungovat. Tak to je jedna dobrá zpráva.

Pak ten dopis psaný trochu staromilsky na psacím stroji a doručený z Luhačovic, od Jana Antonína Pitínského, dopis obsahující tolik očekávané odpovědi na otázky redakčního interview!

A ta poslední zpráva!

Ministryně Hanáková odstupuje.

Tak tedy všechno nejlepší!

Dál už mě nenapadá nic.

Dobrý den.

A.

ČTVRTEK 13. června

8.00 – 8.30
Přednáškový sál ND
Hledání hlasu
Ztratili jste hlas?
Naleznete jej na hlasové rozcvičce v přednáškovém sále spolkové části Národního domu. Určeno sólovým recitátorům 2. kategorie a všem dalším zájemcům.

8.35 – 8.55
jeviště MD
Prezence recitátorů sólistů 2. kategorie
(1. + 2 + 3. + 4. skupina)

9.00 – 12.25
jeviště MD
PŘEHLÍDKA RECITÁTORŮ SÓLISTŮ 2. KATEGORIE
(1. + 2. + 3. + 4. skupina)

13.30 – 16.30
Semináře Wolkrova Prostějova

13.30 – 16.30
Přednáškový sál ND
Rozborový seminář 2. kategorie
(1. + 2. + 3. + 4. skupina)

17.00
DUHA
DIVADLO S DVACETI ZAMĚSTNANCI, Praha
Na hrobě bubnují padající pomeranče
Konstantin Biebel a jiní autoři a pamětníci
Scénář: Daniel Razím; režie: Daniel Razím a soubor

19.00
DUHA
JATKA VESELÉ, Olomouc
Proč se dítě vaří v kaši
Aglaja Veteranyi/Eva Hermanová
Scénář a režie: Magda A. Veselá

20.30 – 21.30
DUHA
Hodnocení poroty divadel poezie

PÁTEK 14. června

8.00 – 8.30
Přednáškový sál ND
Hledání hlasu
Ztratili jste hlas?
Naleznete jej na hlasové rozcvičce v přednáškovém sále spolkové části Národního domu. Určeno sólovým recitátorům 2. kategorie a všem dalším zájemcům.

8.35 – 8.55
jeviště MD
Prezence recitátorů sólistů 2. kategorie
(5. + 6. + 7. + 8. skupina)

9.00 – 12.40
jeviště MD
PŘEHLÍDKA RECITÁTORŮ SÓLISTŮ 2. KATEGORIE
(5. + 6. + 7. + 8. skupina)

13.45 – 16.45
Semináře Wolkrova Prostějova

13.45 – 16.45
Přednáškový sál ND
Rozborový seminář 2. kategorie
(5. + 6. + 7. + 8. skupina)

17.15
POINT
BaF, Praha
Ach maminko – Ach tatínku aneb Chcete mě? –
Eberhardt Hauptbahnhof
Scénář: souborů režie: Hana Trázníková a soubor

18.00
MD
CENTRÁLNÍ ZÁDRHEL, Strakonice
Drzoun – E. C. Tubb
Scénář: Vladimír Procházka
Režie: Jiřina Lhotská

19.00
POINT
Host festivalu
DIVADLO POINT, Prostějov
Testosteron
Andrzej Saramonowicz/Tomáš Svoboda
Režie: Jakub Hyndrich

U KOTĚRY NA ZAHRÁDCE

Přednáškový sál Národního domu

22.00 hodin – ZÁPAS V IMPROVIZACI
divadelní improvizace se sportovními pravidly,
utkají se týmy improligy O.L.I.V.Y. vs OSTR.UŽ.I.NY.

Dva týmy hráčů, nekompromisní rozhodčí Jana Machalíková,
hokejová pravidla, to vše na vaše témata, vy rozhodnete, který
tým vyhrává.

U KOTĚRY NA ZAHRÁDCE

Přednáškový sál Národního domu

21.30 hodin – KOPYRAJT – alternative – experimental, Praha

Viděli jsme včera a zapomněli otisknout:

První kategorie

Popinky: Radúza, samozřejmě aspoň dvakrát Charms, samozřejmě Křestán, samozřejmě, náš Jirka Macháček, Tracyho Tygr, samozřejmě Berková
Hárdkóry: Čistička sraček, Heissenbüttel, Cesta, Výňatek z činnosti městské policie
Ambient: Ninočka, Chobot, Pelyněk
Klasika: náš Jan Werich dvakrát, náš Bohumil Hrabal dvakrát
Idols: Švejks, Nikl dvakrát (dobře vy!), Pan Kaplan, Rorýs alpský, Kästner
Minimal techno: Huší, Odněkud někam, Giovannino Guareschi
Lávsongy: Láska v písních, Jana Eyrová, náš Zdeněk Svěrák, Márquez

Uvidíme dnes:

Druhá kategorie

Popinky: Závisláci, samozřejmě Fulghum, Kraus, samozřejmě Bukowski, Aškenazy
Hárdkóry: Jandl, Dábel strážný, Solouchin, Spoušť, Pohádka o smrti, Wharton, Štručná úvaha o stařence s vozíkem
Chorály: Zizi naříká, Maldororovy zpěvy, Monotónní písně, Lennon
Idols: Skácel dvakrát, Ortenek náš, Reynek, Frynta, Sylvia Plath, Bernhardt
Minimal techno: Anna Karin Palm, Jerome Klapka Jerome, Zrza, Šin lči Hoši

Divadlo s dvaceti zaměstnanci, Praha

Na hrobě bubnují padající pomeranče

Konstantin Biebl a jiní autoři a pamětníci

Scénář Daniel Razím

Režie: Daniel Razím a soubor

Anotace:

Divadelní koláž se zlatými plombami, čajem, kávou, harlekýnem, Gottwaldovou érou a výhledem na líbezné vrchy Středohoří, připomínající japonský dřevoryt.

Z kraje:

Režie pracuje se střídavými znakovými prostředky – Bieblovu cestu do Malajsie „udělají“ prostřednictvím stínového divadla, loutky javajky a siluety ženské postavy, part básníka je rozdělen mezi í „mladého“ a „zralého“ představitele, přičemž zejména lidská zralost a zkušenost Karla Tomase dává vyznít tragédii psychicky se hroučícího básníka, trpícího utkvělou (a pravděpodobně oprávněnou) představou o pronásledování Státní bezpečností, úporně se snažícího vyhovět nové budovatelské estetice a strádajícího ztrátou přátel. Doslova výtvarným prvkem jsou obě dívčí představitelky, představující básníkovu matku, manželku i ženský element obecně, jejich postavy jsou více estetické než erotické. To ovšem způsobuje, že paradoxně nejméně působivou částí inscenace je ta, kde zaznívají básníkovy nejlepší verše předválečného období. Inscenace je promyšleným, dotaženým tvarem.

Jatka Veselé, Olomouc

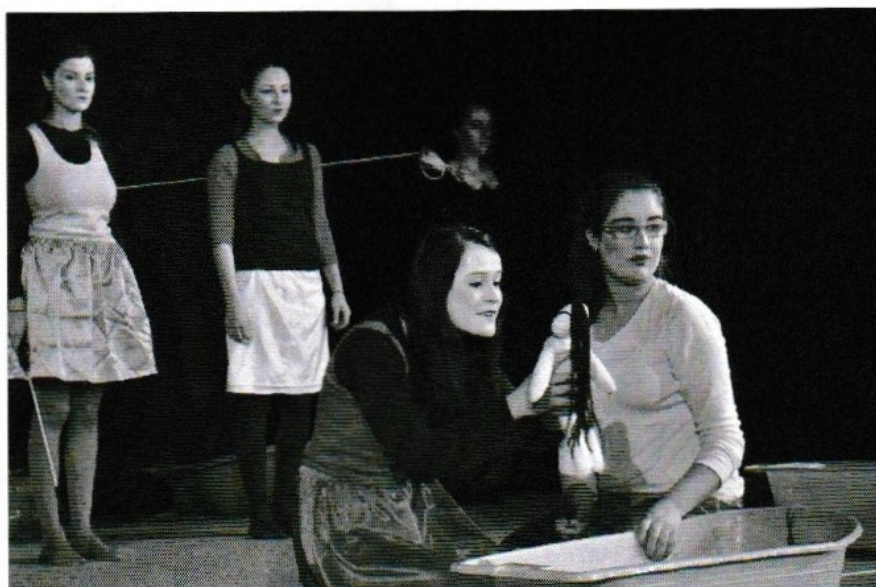
Proč se dítě vaří v kaši

Aglaja Veteranyi / Eva Hermanová

Scénář a režie: Magda A. Veselá

Z kraje:

Soubor (pět dívek, jeden chlapec) využil zvláštní povahy textu, jenž mísí dětské vyjadřování s bohatou imaginací a metaforičností dětského vnímání světa. Pestrobarevné vidění reality i cirkusovou (spíše varietní) výpravu odrážejí barevné kostýmy, jejichž důležitou součástí jsou punčocháče–silonky, které mají své druhotné významy (např. vyjadřují nahotu dívek, jejich ponížení při „očistě“ v dětském domově). Pozoruhodně pracuje soubor také s rekvizitami, mezi nimiž vynikají dětské vanničky (symbol dětství, domova, embryonální polohy apod.). Bezmála hodinová inscenace se vyznačuje obrazností, s níž ztvárňuje rituály v životě cirkusáků (rituál mytí a společného jídla) i hrůzný osud dětské hrdinky (mj. strach z noci vyjádřený stínohrou ze žraloky, zneužívání ze strany otce, demonstrované na hračce–panence).

Někdo viděl někoho, jak umí létat, uměl to taky, a přesto! zůstat musel pak stát... A všichni někdoové odešli potěšeni.

V představení Uměl létat divadla NĚKDO velice povedeně souzní charakter literární předlohy (povídka Karla Čapka - Muž, který uměl létat) a zvolená forma

minimalistického výtvarně přesného loutkového divadla a divadla předmětů vůbec. Celý úvodní vstup je krásnou ukázkou následné práce a nakládáním s příběhem jednoho malého obyčejného člověka pana Tomšika. Jakub Maksymov doslova spouští otiskem své ruky a jeho následnou oxeroxovanou kopií mechanismus celého kompaktního kusu plného drobných radostných překvapení (a čistého výtvarného vkusu). Vstupujeme tak do dvojrozměrného plošného, vesměs papírového světa, kde je příběh srozumitelně transformován do jazyka zkratkovitých obrazů, užívajícího stříhu a poeticky trefných metafor. Vše má svůj správný čas, vznikají malá kouzélka, jsme pozváni zažít si malý zázrak

létání nad každodenním pevným a nudným režimem, nad který se i pan Tomšik povznese, ve snu prvně vzlétne, posléze se tomu příjemnému triku naučí, řeší ale i peripetie s létáním. Povídka pak má peripetií mnoho, celá inscenace se umně drží podstatného v příběhu, škrty jsou funkčně převedeny prostou introvertně působící hrou podpořenou hudebními akcenty klarinetu Zdeňka Ryby.

Ruka Čapkova a Maksymovova se tak spojuje v jednu a zanechává otisk čistý, výrazný a vskutku lidský. Jazyk Čapkův promlouvá ústy Maksymovovými. „Poroda“ pak jen měla něco málo tu nápadů, tu zpřesňujících poznámek, neboť v tak subtilně pojatém představení se stává, že hrají opravdu maličké detaily. Divadlo NĚKDO ale „Umí létat“.

(Jakub Doubrava)

Básník a jeho dvě múzičky (nejsou v tanci lesbičky, tvoří mnoho muzičky...)

Materiálem svižného, invencí a mladou energií plného představení JÁ+JÁ=♥ je tvorba dekadentního básníka J. H. Krchovského. Tématem je tedy přirozené

přirození - sex, alkohol - esence žití a následné propady, tiseň až za hrob, smrt. Divadelní soubor KÁŤA jeBÁRAjeSKÁLA přizve diváka svou hrou nespoutanou a nápady neutuchajícími do prostoru, který připomíná dílem šantán - úpadkový kabaret, dílem hospodu, dílem jsme u básníka doma? Zaznívá výběr básní zrcadlící všechny zmiňované aspekty. Jde o divadlo poezie rozhodně. Užité kostýmních prostředků (panenkovské trikútky a silonky, básníkovy domácké trencle atd.) stejně jako magnetofonové pásky i nahraného nevyumělkovaného záznamu básně trefuje opět a zapadá do celého zpracování. A zejména opravdu vtípně zpracovaný lubrikační gel co pomáda do vlasů vytvoří i vizuálně

postavu básníkovu. V tomto ohledu pak podporuje divákovu vícesmyslové vnímání i akce s politikem se pivem. Estetika pivem rozmazaných očních stínů a stékání piva po silonkách je tak další vizuálně povedenou složkou. Vše je rozehráno pěkně fyzicky, v rychlém sledu a vrstvení se. Nenechává divákovu oddech.

A tu se názor „Porody“ mnohdy různil. Rezervu shledávala ve vyznění tématu zmaru a smrti v inscenaci. Zdálo se, že na některých místech mnoho nápadů přehlušuje vyznění veršů samých. Někteří toužili po změně v tom tvořivém toku,

po kontrastu třeba ticha. Ale jde o osobité a zdařilé pojetí s jasným názorem i provedením a takové je třeba ho přijmout.

(Qba z Duba)

Diváků -tak

žena: Mě by překvapilo, kdyby to nebylo takovéhle. Ten Krchovský nic jiného neumí.

Nounejm hosteska: Já tomu úplně nerozumím, těmhle představením. Jako texty byly fajn, ale to zpracování je pro mě asi až moc alternativní.

Gabriela: Já mam ráda Krchovskýho, takže jsem přišla kvůli němu a to zpracování mě nijak neurazilo ani nezklamalo. Takže prostě jo!

Klára Jirovská: Můj názor je, že se mi to velice líbilo, já už dlouho obdivuju Liberečáky, jsou to moji oblíbenci, hlavně teda Pavel. A musím říct, že vypadal slizčeji než obvykle.

Šárka: Já Krchovského texty znám, tak jsem byla duševně připravená. Není to moje oblíbená poezie. Je to jejich svět, jejich způsob vyjádření.

Muž v modrém: Myslím, že to jde označit dokonce jako dekadentní. Mě to velice bavilo, ale nevím, jaké to je pro normální diváky. Toto divadlo nemá šanci prorazit do normální společnosti.

Milan Peroutka: Studnice nápadů.

Jedna účastnice: Líbilo se. I když tam mohla být větší práce s rytmem.

J.S.: Nemám to ještě v hlavě úplně uspořádané, co bylo tím hlavním cílem, ale bylo to rozhodně zajímavý tím provedením. Pro mě za plný počet bodů.

Stará divačka: Jsem z toho dost rozpačitá, protože nevím, co ten chlapec chtěl říct. A strašně se tam napracoval (prochází Hana Kofránková: Tolik práce, tolik práce!). ten musí být sedřenej chudák jako Bulhar, ale mě to vůbec neoslovilo.

KÁŤA je BÁRA je SKÁLA: Já+Já=♥

Doubrava: Kabaret?

Kubák: Scénografie slibuje kabaret.

Doubrava: Dekadentní pásmo.

Zámečnicková: Divadlo poezie.

Bárta: Bajajův betlém

všichni: Cože????

Doubrava: Zdařilý kus po všech stránkách, formou, prostředky a tak dále. Byli jsme spokojeni. Osloveni, vtaženi.

Zámečnicková: Já jsem prostá žena, vycházím z dojmů. Říkám si: Jó, no dobře, ale co ještě? Líbili jste se mi jako aktéři, recitátoři, herci. Co to vlastně je divadlo poezie? Byla to zpráva o vašem vjemu Krchovského. Prostředky mě válcovaly.

Bárta: Poměrně suverénní tvar. Baví vás to, ukazujete, co vás baví z Krchovského. Ve scénáři i u Krchovského jsou místa, která mohou ten obraz znejistit. Převržená židle na konci, kdyby tam bylo těch převržených židlí víc, víc vyvedení z rovnováhy, tak bych to uvítal. Někde je to plošší, než to může být.

Šotkovská: Krchovský je sex, chlast a smrt. Potemňuje se to směrem ke konci. Text je dobře vystavěný, ale v té realizaci jste napálili na začátku rytmus a v druhé části to vyšumělo a nevyznělo. Zajímá vás zatím víc ten sex a chlast.

Kubák: Logicky.

Bárta: Mám rád vypadávání z rytmu, zastavení, zpomalení. Ten alexandrin samozřejmě k rychlému tempu svádí.

Kubák: Je to Faunovo pozdní odpoledne? Kdyby se domyslel průběh toho dne, příběh. Rozběhne se mašinérie a text a nikdy se nezastaví. Poezie je manýristická, obrazy a situace jsou manýristické a už je toho moc. Zastavit se na chvíli, znejistit. Inscenace byla haptická. Prožíval jsem to s vámi. Lubrikant. Z Ježíše vágusem. To jsou funkční metafory. Polévání pivem. Haptiky by tam mohlo být víc.

Bárta: Páska přes oči. Brutální moment.

Kubák: Nepřipadalo mi, že jste tam tři postavy. Holky jsou figury bez výkladu.

Šotkovská: Zdobily správně.

Zámečnicková: Ony byly mozek. Zdobily v hlavě.

Šotkovská: Zmíněné obrazy jsou naprosto funkční. A pak jsem si říkala: typický divadlo poezie. Vezmem básničky a vymyslíme, co by se na tom jevišti mělo dít.

Zámečnicková: Jestli nestojí za to věřit tomu textu a jenom ho sdělovat bez ilustrací.

Kubák: Dobré je, když se obraz uděje předem a vysvětlí se textem později. Zdvojování významu je někdy zbytečné.

Šotkovská: Ale my jsme byli fakt spokojeni.

divačka: Líbila se mi práce s výrazem. Hlavně na začátku.

Doubrava: Momenty, který jsou spořejší, jsou působivější.

Bárta: Mohlo by se to obnažit.

Pavel: Víme, co chceme sdělit. Příběh tam je.

Káťa: Máme to rozděleno na tři skupiny: 1. sex, drogy a šílenost, 2. depka, znechucení, 3. smrt. Má to být ukázání bohémského života.

divačka: Ve chvíli, když jsem si začala říkat: „ahá“, tak to skončilo.

Váša: Krchovskýho texty jsou neustále zhudebňované. Koukněte se na to představení, jako by bylo zhudebněné, ale místo hudby jsou tam obrazy. Hudba a páska, to sedí. Ve zhudebnění se hledá rovnováha mezi abstraktním a konkrétním.

Někdo: Uměl létat

- Doubrava:** Opět velice zdařilé. Trefný prostředky souznějící s osobou hlavního interpreta. Čistý znaky. Povídka krásně vyškrtána. Převedeno do jiného jazyka, jazyka hry. Tvar citlivý k Čapkovi.
- Šotkovská:** Mně se to líbilo opravdu velmi moc. Jemnost a suverenita. Dlouhé pauzy hrajou.
- Zámečnicková:** Nakládání s Čapkem, Vojto?
- Bárta:** Cit pro předlohu, dobrá redukce, ale možná, že místy je až moc silná. Někde mají detaily a peripetie kouzlo, budují víc téma. Je to kultivované. U Čapka to, co se tomu Tomšíkovi stává, je pro mě větší drama. Setkání s policistou, advokátem, strach, jestli ho někdo neodhalil, když se dostal do cizího bytu. Vyfouknutý balonek je menší tečka. Pro mě je ta tragedie větší.
- Šotkovská:** To, co je v Čapkovi literární kvalita, je zcela přeneseno scénickými prostředky, jevištní hrou.
- Bárta:** Podpovídka eliminována na bajku.
- Kubák:** Výběr subtilních jevištních prostředků vyžaduje přesné pointování a práci. Občas se to ztratilo. Překvapuje mě, že ta věc je technicky nepřipravená. Malé problémy ruší zážitek.
- Zámečnicková:** Inspirativní. Jak se dá literatura přetavit do tebe, tvých prostředků. Maximální soustředěnost na jevišti vzniklý svět. Co znamená ta nakopírovaná ruka?
- Pavel:** Boží Ruka.
- Anderle:** Otisk. Tvůrčí vklad. Ale pak zmizí, to je škoda.
- Šturma:** Čtení z ruky. Osud. Šém.
- Váša:** Když se to objeví jednou, tak to bohatě stačí. Bůh to dělá jenom jednou. Nebude v té Sixtinský kapli ten Bůh furt štoupat do Adama.
- Jakub Maksymov:** Ruka je otevření. Výklad té akce je na divákovi. Pro mě je to nejvíc šém celého příběhu. Může to být aktivace světa.
- Šotkovská:** Z živé ruky jenom dvojrozměrný otisk. Z člověka, který má dar, člověk zničený systémem.
- Váša:** Kopírka je loutkou. Ruka je loutkář, který spouští mechanickou loutku, která samočinně podporuje monotónnost.
- Bárta:** Zápas ducha s hmotou. To téma společnosti se mi líbí, nebál bych se být brutálnější.
- Kofránková:** Ta povídka je zfilmovaná, hrál to Hrzán.

foto Bob Pacholík

Čas je strašně relativní pojem.

(Karel Čapek, wikicitát)

Rozbor recitátorů první kategorie

Vacek: Dobré pododledne. Všichni jste byli úžasní. Každý z nás má subjektivní dojmy, pohledy.

Veronika Kvapilová, Lidová, Jaromír Švejdlík: Láska v písních

Kofránková: všichni jsme se shodli na tom, že se nám to hodně líbilo, že to na nás působilo čistounce. Hezkej povrch – housličky, hezky se hejbeš, hlas krásnej, zpíváš jak pánbůh, ale když jsme si to rozebrali, tak jsme zjistili, že v tom máme zmatek. Víc ses věnovala tomu obalu. Ta story je nezřetelná, což v lidovce nejde. Ten text Neckáře je pochybný. A co ty koketní úsměvy? Ty se usmíváš jako cukrátko, ale s tím textem to dělá nějakou divnou věc.

Laštovičková, Patti Smith: Čistička sraček

Vacek: Líbilo se mi, jak všechny ty vulgarity hezky řekneš. Že tě to nevykolejí, netlačíš do toho. Ale bylo to trošku bez vášně. V textu je živočišnosti víc. Tys držela koně hodně zkrátka. Velmi dobře víš, odkud kam to vede, nepochybuju o tom, proč sis text vybrala. Konvenuje s tebou, ale málo jsi to předala.

Urbanová: Slabá energie. Musíte předat: „Já toho chci dosáhnout a dosáhnou toho!“

Kofránková: Neskončilo to, ale přestalo.

Svěráková, A. Averčenko/A. Morávková: Ninočka

Urbanová: Měla jsem pocit, že chraptíte a polekala jsem se. S textem jste velice důsledně a chytře pracovala - povídka je obsáhlá a to, jak to bylo seškrtané, bylo šikovné. Poměrně málo technických závad, dovedete udělat pauzu, charakter jednotlivých postav. Charakteristika Ninočky je příjemná a držíte ji od začátku do konce. Méně se to podařilo u pánských postav, chtělo by to víc je rozlišit. Máte smysl pro detail.

Vacek: Mě tak ani nevadilo, že všichni chlapy jsou stejný, to беру jako postoj a nebudu se hádat, ale co by se mi líbilo, kdyby vyprávění toho příběhu bylo více rytmizované.

Kofránková: Kdo ti poradil vyměnit nesmyslné slovo alibi za corpus delicti? Senzace.

Stambolidisová, Radůza: Králíci

Anderle: Říkala jste kondom, nebo kondor?

Anderle: Snadno se ztotožňujete s vyprávěnými vzpomínkami, dědeček s nožem zní opravdu zlověstně. Já jsem taky dostával od dědečka cukr, tak jsem si taky zavzpomínal. Přemýšlel jsem, jestli by tomu neslušela větší stylizace do malý holčičky.

recitátorka: Nechtěla jsem se pitvořit.

divačka: Uvítala bych větší nadhled.

Vacek: Není to v převtělení se do pětiletý holky, ale v zemitosti pocitu, jak se věci nazíraj. Když prostě zabít slepici, tak useknout hlavu! Já bych to nedokázal, ale moje babička to dělala. Nejsi si jistá, odkud se na vzpomínku díváš, takže tomu chybí tah a drolí se to na malý kousky. Chtělo by to větší přímočarost. Působilo to tak, že si nechceš umazat ruce, jakoby sis to nechtěla znovu připustit.

Kofránková: To není vzpomínání, ona se má propadnout do pěti let. Jako dělá Hrzánová Budžese. Chyběla mi radost z vyprávění.

Pavlu, Michal Ajvaz: Chobot

Bezdičková: Oceňuji kostým. Proč jste text převedla do ženského rodu?

Pavlu: Aby to bylo osobnější.

Kofránková: Ten ženskej element tam vnese něco jinýho. Za ženskou začne chodit malej slon s chobotem a vona s nim jde na dršťkovku. Ta situace je najednou jiná, neajvazovská.

Bezdičková: Potřebovali bychom překvapovat, odkrývat to přátelství. Najdou se v textu perličky, které nám něco odhalí. Pokud je říkáte neurčitě, tak to nevystoupí. Na konci to najednou zafungovalo a zaznělo. Stavět cihličky, aby vylezla hloubka textu.

Vacek: Frázovala jsi po interpunkci. Co čárka to pauza. Chybí tah. Jsi příjemná, kultivovaná.

Řehák, Jaroslav Hašek: Dobrý voják Švejek

Kofránková: Nikdy jsem nepřečetla celýho Švejka. Krásnej pevněj hlas, ale artikuluješ, že by tě člověk zaškrtil. Typus žvanivého hrdiny, to není hrkaný, to je bodrý. Na bodrost nemá ani fyzis, ani věk, to chápu. Švejek není takhle rychle. Obtížný je, že jsou uprostřed textu živé repliky. Repliky musíš rozčlenit. Musíš rozlišovat mezi scénkou a vyprávěním.

Urbanová: Oceňuju kontakt s diváky. Sem tam jste přilíš hrál, stával se z toho herecký monolog.

Hostičková, Petr Nikl: Pohádečka

Vacek: Příběh je jasný. Žádné velké impresy. Drolení na malé kousky je proti duchu vyprávění. Sklouzávání k mechanické rytmizaci. Já si myslím, že podtitul „rozmazlená pohádka“ není návod. Slova jsou zdobnělá a příběh je drsnej. Interpret má hledat kontrast ne soulad. Bylo to až nestravitelné přeněžení. Kdyby ta slova zazněla v nezvyklém významu, tak to by byl fór.

Kofránková: Je to horůreček.

Tesařová, Charlotte Bronteová: Jana Eyrová

Urbanová: Vybrala jste si dramatickou událost. Chtělo by to dramatičtější zpracování. Poněkud povolená díkce. Nemám moc co vytknout. Ono to končí tak, jak to začíná.

Vacek: Je to v jedný lajně. Odsejpallo to. Budu jedovatej: Myslíš to vážně nebo si z toho děláš srandu? Já bych byl rád, kdyby sis z toho srandu dělala. Pro mě tahle literatura není. Ale tys to asi myslela vážně.

Urbanová: Nikdo nevíme, co se tam stalo. Chtělo by to trochu vysvětlit.

Kofránková: A nebo ještě víc ztajemnit, vždyť je to horor. Chtělo by to udělat krevnatější. Tahle něžňoučkost je trochu votravná. Tys plnila roli Jany a nikoli vyprávěčky.

Vacek: Mluvíš bezvadně.

Horák, Daniil Charms: Čtyřnohá vrána, Zrzek

Šíp: Můžete o něm něco říct?

Kofránková: Tak mu vyříd', že se nám líbil, ... ale ne úplně.

Poživil, Rudolf Křesťan: Jak jsem mutoval

Bezdičková: Příjemný projev. Občas trochu čekáte na reakci publika. Z textu jste dostal všechno, co šlo.

Anderle: Autentické.

Vacek: Rád jsem to četl. Ale jakmile jsem to začal nahlas interpretovat, tak jsem zjistil, že je to plytký. To je ten problém. Máš na daleko lepší texty. Jsi vybavenej technicky i intelektově. Je dobrý vědět, že některý texty jsou dobrý jenom na čtení.

Kofránková: Tam je jeden dobrej fór na začátku a pak už je všechno předvídatelný.

Kubín, Jan Werich: Lev a notes

Kofránková: Bylo to sympatický. Udělal jsi lva a zvířata jsi až na opici skoro nedělal. Bylo by pěkný, kdybys poukázal na to, že je má časově rozdělené, že je to ten ouřada. Doladit zvířata a líp mluvit.

Krhovják, Helmut Heissenbüttel/J. Hiršal, B. Grögerová: Svatební společnost

Vacek: Přesný, jasný, výborný. Jak jsi udržel takhle složitý text. Bylo tomu rozumět. Rychle jsi naučil diváka návod. Na správných místech jsi byl jinej a pak se zase vrátil zpátky. Srozumitelná interpretace i s komentářem.

Anderle: Jakkoli se ten text tváří jako banalita, tak je vlastně chytřej. Měl jsi nás všechny chycené na udiče.

Vacek: Myslíš na diváka.

Kofránková: Choreografie očima.

Langer, Cormac McCarthy/J. Hrubý: Cesta

Vacek: Jakkoli jsi šel po Kryštofovi do jiný situace, ustál jsi to.

Urbanová: Velmi složitý text. Utáhl jste dvě stránky textu. Nedělal jste na nás figle. Všechno umírněné, adekvátní textu i tématu. Poutavé a v závěru až dojemné. Základní myšlenku jste sdělil přesvědčivě. Olomoucký přízvuk. Civilnost je působivá.

Adam: Zásadní, inspirativní knížka. Chtěl jsem předat podstatu a sdělení.

Anderle: To se podařilo, výborný výběr. Skvěle odlišené postavy.

Vacek: Skvělá montáž. Stříhy přesné. Zacházíš s tím tak, že je zřejmý, že se posouváme v čase. Základní poslání je srozumitelný. Není to jen ozvučení textu, ale reflexe.

Kofránková: Ukázková práce s dialogem. Akorát kdyby ta Morava trochu ustoupila...

Urbanová: Naléhavé, ale jemnými prostředky.

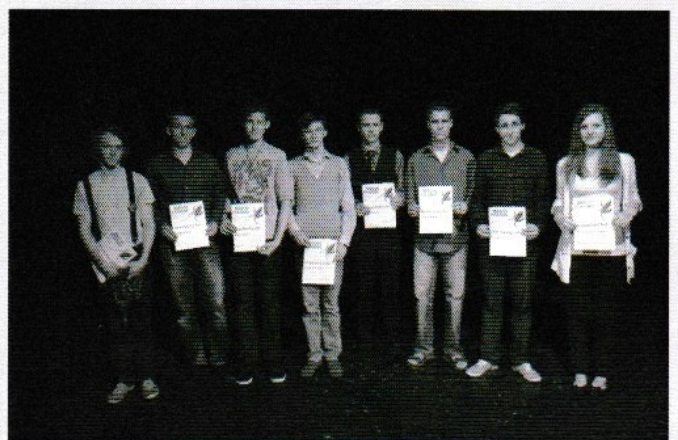
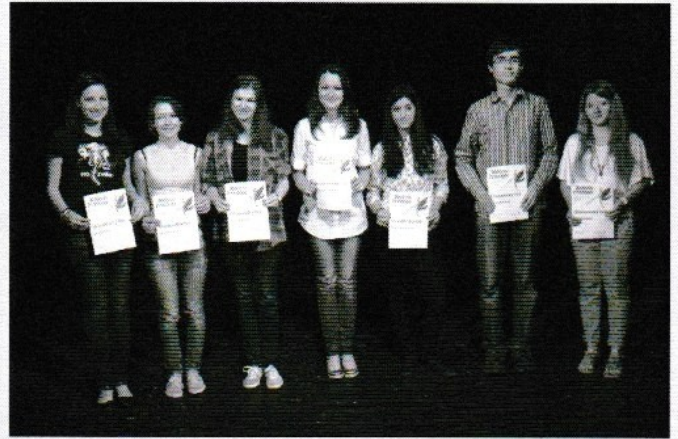
Anderle: Vy jste si vybral místa, která nemají tolik patosu. A když jste říkal patetické pasáže, tak jste se v nich nevyžíval.

Šíp: Opustil je a nás v nich nechal vykoupat.

Kallus, Bohumil Hrabal: Příliš hlučná samota

Anderle: Září vám oči, těšíte se na pointy. Není vám přes úsměv úplně rozumět.

Vacek: Dneska se to malinko přitlumilo. Ale neztratilo to vyprávěcí drávu.

Kofránková: Rada: Neudělej ani jednu tečku. Což znamená, že to má být rychlý. A zklidni se na toho Goetha.

Jurečka, Ivan Wernisch: Pelyně

Bezdíčková: My jsme se dohadovali nad tím posledním gestem se šátkem. Pro mě to není příliš jasný moment. V tom gestu se ztrácím podobně jako občas v textu. Text je jeden velký balík, ale přitom je velice dobře členěný. Ve vašem projevu je to „ty jsi můj miláček“ pořád stejné. Ztráty v textu. Potřebovala bych ten text víc rozčlenit. Proč ten šátek?

Jarek: Mě to napadlo během toho, jak jsem to říkal. „Je má, je má, je moje!“ a já už se na to nechci dívat.

Vacek: To koncové gesto rytmicky nesedělo. Bylo hrozně dlouhé. I když jsem mu významově rozuměl.

Urbanová: Vybral jste si zajímavou báseň. Když něco chcete emotivně podtrhnout, ztrácí se vám verše. Ale ty verše jsou z nějakého důvodu napsány takhle. Někdy děláte z jednoho verše dva až tři.

Vacek: Ten refrén je napsaný pokaždý jinak. Kontextově jsi to měl pokaždý jiný, ale formálně jsi to říkal vždycky stejně. Nevyplácí se na tohle nedbat. Místy jsi neudržel významový celek. Text je strašně zajímavý, bavilo mě to, umíš srozumitelně sdělovat svůj pocit. Vytváříš napětí. Dokážeš pracovat s divákem. Ale sem tam něco zadrhne, přeskočí.

Kofránková: Měl jsi odejít s tím šátkem. Když se pak ukloníš, tak ten význam zahodíš. U refrénu ti musí znít v hlavě: „Jak už jsem řek...“ Ta báseň je jako vír, zrychluje se a odteče do zoufalství.

Urbanová: Takhle zajímavý text musí být interpretován přesně!

Schubertová, Leo Rosten/A. Přidal: Pan Kaplan má stále třídu rád

Vacek: Strašnej binec. Neorientoval jsem se ani ve slovech, ani v postavách. Slilo se mi to do nepřehledné koule. Otázka je, jestli to vůbec jde interpretovat. No, možná že jo. Ale je to nejjednodušší.

Jana: Lze tenhle text udělat bez velkého nasazení? Roztomilý příběh, ale jak vyslovovat ty zkomolené výrazy? Figury jsou různých národností, takže musíme vymyslet přízvuky.

Prášilová, Výňatek z činnosti městské policie

Kofránková: Má to jedinou – hlavní – vadu. V tom dramaturgicky skvělém textu, když jdeš do koláže, nemůže to zůstat v tomhle tvaru. Nikdo nepochopí, že se na konci vracíš k těm případům ze začátku. Je zbytečné ilustrovat úsměvem slova. Nerozumím židli. Ta koláž jde udělat přehledněji prostorem, ale hlavně délkou textu. Musí se to stříhat přesně. Vykašili se na sladké úsměvy, buď policistka. Tyhle texty jsou skvělým materiálem k interpretaci.

Mucinová, Alexandra Berková: Nazdar Ančo

Vacek: Malinko se to vleklo. Situace staviš velmi autenticky, uvěřitelně. Můžeš sem tam zrychlit.

Urbanová: Oceňuju, jak jste se vyrovnala s dialogy. Míra byla přesná. Nedělala jste z toho výjimečnou, nepatřičnou událost.

Kofránková: Máš přirozené divadelní prostředky, které nezneužíváš. Holčíčkovská dikce přesná. Chce to rytmus.

Všetula, Bohumil Hrabal: Píšťalka plná sazí

Anderle: Text ze Slavnosti sněženek. Znáte kontext díla. Všetula: Hrabal je jednoduchý na učení.

Anderle: Já bych se ty dlouhé hrabalovské věty nechtěl učit. Tam, kde má Hrabal tečku, tak vy jste šel dál přes čárku. Problém textu je, že tam dojde k dvěma napjatým situacím, kdy se zastaví dech, ale vy jste nezastavil, nedal jim šanci.

Vacek: Ono to trochu uspávalo. Protivný jev: frázuješ velmi mechanicky. Rozbíjí se obsahový tvar, logické celky. Hazarduješ se stereotypem. Předložky splývají.

Kofránková: Já jsem tě sem poslala. Přijel jsi na zkušenou. Oproti krajskému kolu jsi poněkud zapracoval na technice. Jestli jsi před tím mluvil jako čuně, tak teď mluvíš jako půlčuně.

Ješutová, Daniil Charms: Truhlář Kušakov

Bezdíčková: Výrazný přednes. Trochu mi chyběl větší spád, furiantství.

Vacek: Zbytečně rozdrolené na mikroepizody. A nemělo to oblouk. Nebylo jasné, že epizody mají jasnou posloupnost.

Kofránková: U Charmse je zajímavý, že někdy se lidi strašně smějou a jindy vůbec ne, ale nevím, čím to je.

Urbanová: Charms vychází dobře, když se to říká vážně, tak, že interpret věří, že takhle to skutečně bylo a je.

Svárovská, Petr Nikl: Pohádka o A

Kofránková: Ono je u tebe všechno v pořádku, dobře mluvíš, ale já vůbec netuším, proč to říkáš. Nebavila ses tím. Mně to nepřipadá z nejlepších Niklových textů.

Urbanová: Velice úhledné, ale to je všecko.

Vacek: Stereotyp se může stát i z úhlednosti. Prochází mi to kolem hlavy, ale nezachytí se.

Kofránková: Když se na začátku naštvěš na to blbý písmenko X, tak tím nastartuješ energii.

Tímto záznam končí. Máša odešla na Krchovskýho. Porodci budou pokračovat v rozboru v dalších dnech.

Reflexe přednesu 1. kategorie

Přehlídku recitátorů sólistů tradičně zahájili recitátoři 1. kategorie, tedy ti nejmladší. Za oponou nás tentokrát přivítala Gábina Sittová. Měla na nás na všechny dobrý vliv, nikdo nerušil, mobil nikomu nezazvonil. Snad to vydrží i v dalších dnech.

Genderově to bylo ve středu tuze vyrovnané, 15 kluků, 16 holek. Ale přece mám dojem, že se klukům dařilo líp. Většina recitátorů si vystačila bez rekvizit. Já jsem napočítal celkem tři - housle, židli a šátek. Tím se tyhle výkony lišily, tak jimi začneme.

Veronika Kvapilová nabídla dvě písně o lásce - jednu lidovou a jednu Jaromírem Švejdíkem napsanou pro Václava Neckáře. A ač ji na začátku zradil smyčec, hravě si s tím poradila. Krásně zpívala. Ale tak docela nám neprozradila, co si o těch dvou příbězích lásky myslí. Židli si přinesla Kateřina Prášilová. Ani nevím, proč to udělala. Koláž z textů jaroměřských policistů byla chvíli zajímavá, chvíli nepřehledná. Snad chtěla Kateřina demonstrovat jistou hloupost policejních zápisů, ale to se mi zdá trochu málo. Šátek měl kolem krku Jarek Jurečka. Rekvizita se z něj stala ve chvíli, kdy dorecitoval text Ivana Wernische Pelyněk. Mluvil o vztahu se ženou, který se jaksi vymknul kontrole. A snad proto, že už se na to nedokázal dál dívat, zavázal si oči. Gesto do ticha, které trvá dlouhé vteřiny. Příliš dlouho. Strhne na sebe pozornost. A já nevím, jestli si takovou pozornost zasloužilo.

Největším zážitkem pro mě byl úryvek z McCarthyho Cesty. Do téhle knihy jsem se zamiloval asi před třemi lety a vzpomínám si, že jsem měl potřebu číst si ji nahlas. Je to krutý, chmurný příběh, a přece čímsi fascinuje, člověku je s těmi dvěma muži jaksi dobře. A znáte to - když nějaký text máte hodně rádi, pak vám žádná interpretace není dost dobrá. Tím větší byla moje radost z výkonu Adama Langer. Dokáže skvěle zprostředkovat atmosféru, chytře vybral jednotlivé kousky příběhu. Věřím, že i ten, kdo postapo-

kalyptický příběh Cormaca McCarthyho nezná, prožil s otcem a synem, kteří jdou na jih, jejich tíseň i naději.

Až v příštích dnech uvidím někoho u něčeho stát a na něco se dívat a zastavím se sám, rozhodně si vzpomenu na Kryštofa Krhovjaka a jeho interpretaci textu Svatební společnost Helmuta Heisenbüttela. Bylo to osvěžující, plné energie, vtipu a nadhledu. Nejvíc smíchu, největší potlesk, veliká radost.

Publikum pobavila Tereza Svěráková (Averčenko - Ninočka), která podala důkaz o tom, že muži jsou jednak všichni stejní a jednak že není snadné rozumět ženám. Možná je to zcela nemožné. Smáli jsme se textům Daniila Charmse, které nabídl Jan Horák. Jen pořád netuším, co má společného Zrzek, o kterém snad raději nebudeme mluvit, se Čtyřnohou vránou, která má vlastně pět noh, což snad ani nestojí za řeč.

Dvě věty z Hrabalovy Příliš hlučné samoty nabídl Václav Kallus. Dostali jsme se s ním do víru tance, v němž dívka jménem Mančinka ohromila všechny tanečnický svými pentlemi a fábory. Dokázal nás svou interpretací obratně postříkat a opleskat. Kdo to zažil, ví, o čem mluvím.

Soňa Mucinová otevřela knížku s červeným obalem Alexandry Berkové a umožnila nám prožít jedno líné letní odpoledne ve společnosti Dity a Evy a jejich představ o mateřství. A zajímavý byl pro mě i Jakub Hruza, který nás svým výběrem textů Ivana Wernische vedl s jistotou odněkud někam.

V první kategorii se většinou recitátoři přijíždějí do Prostějova rozkoukat, výkony nebývají špičkové, ale tentokrát leckteré byly. A nevzpomínám si na jediný průšvih. Dobrá práce. Přijďte i za rok! :-)

Jan Anderle

Jiří Wolker je mladým a talentovaným členem Sokola, maluje, hraje na housle. Přítel z dětství Edvard Valenta o něm vypráví jako o obětavém spoléčníku a chlapci s výstředním smyslem pro humor. Jednou prý Jiří zavřel Valenta v márnici s mrtvým spolužákem.

Zatímco v zahraničí se děly věci. V roce 1909 vydává italský básník **Filippo Tommaso Marinetti** futuristický manifest. Nezval o něm píše, že Marinetti vystupoval jako nepřítel vši tradice, měl rád válku a byl fašista. Jeden z bodů manifestu byl tento: „Prohlašujeme, že nádhera světa byla obohacena o novou krásu: o krásu rychlosti. Závodní automobil se svou kapotou ozdobenou tlustými trubkami podobnými hadům s výbušným dechem... řvoucí automobil, který jako by se řítíl po kartáčových nábojích, je krásnější než Niké ze Samothráky.“ Krásný **Titanic**, symbol tehdejší nastupující nové doby, se ale v roce 1912 potápí.

Uměleckých manifestů bylo tehdy jako housek na krámě. V roce 1910 vyšel manifest kubismu, vznikl pojem expresionismus a o rok později byla založena německá expresionistická skupina **Der Blaue Reiter**.

Pásmo

Tím starým světem přec jsi znaven na konec
Pastýřko Eiffelko jak bečí stádo mostů dnes
Řecký i římský starověk se ti už přežily
Zde antické se zdají být už i ty automobily
Jen náboženství zůstalo docela nové jenom ono
Zůstalo prosté jak hangáry v přístavu avionů
Jediné neantické v Evropě křesťanství je
Evropan nejmodernější jste vy ó papeži Pie
A tobě brání stud když okna na tebe hledí
Vstoupití do kostela a jít tam ke zpovědi
Čteš letáky ceníky plakáty jež zpívají hlasitě
Toť dnešní poesie zatím co prosou žurnály sytí tě
Jsou krváky po šestáku samé detektivní případy
Portréty velkých osob a sterá různá záhlaví

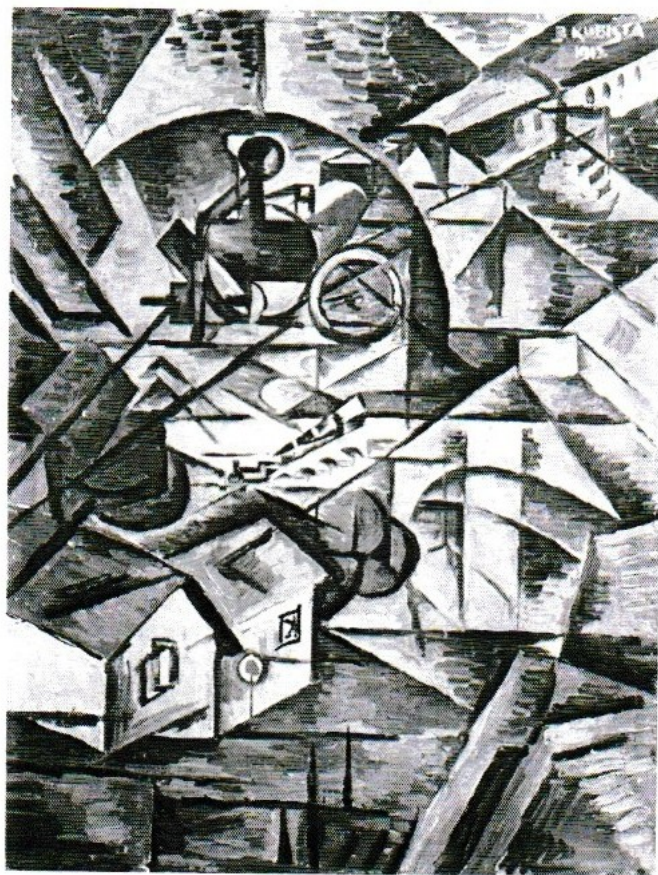
Svatý kopeček

Žlutavý kostel vlá na hoře zelené,
to je korouhev této krajiny tiché a svěcené,
to je Svatý Kopeček u Olomouce, místo pro poutníky a výletníky,
osada dodávající dělníky továrně Kosmos a továrně na hřebíky,
panna Maria se zde zjevila a stále zjevuje se
babičkám s nůšemi a dětem na chrastí v lese,
zde jsou mé prázdniny od narození až do let dvaceti
v borových pasekách a lískovém houští dobře zasety,

a já jsem procesí dychtivé božího slova,
přicházím z daleké Prahy a rodného Prostějova,
dospělý chlapec, student a socialista,
věřící v sebe, železné vynálezy a dobrého Ježíše Krista,
dubnové stromy, silnice bílá a přec smutného něco tu je,
jdu navštívit babičku chorou a dědečka, který ji ošetřuje.
Zvonek na konci chodby na drátě železném,
chodba, vonící každý rok stejně břídlíčovým kamenem,
sednička malá, za okny celý les sedí v květináči,
zmodralé ruce a šedivé vlasy na smutné posteli pláči.

V roce 1912 vzniká báseň **Pásmo**, úvodní text sbírky **Alkoholy**, jejíž autorem je vynálezce pojmu surrealismus, **Guillaume Apollinaire**. Pásmo je předně básnický útvar, který vzniká asociativní formou. Pásmo ovlivnilo mimo jiné i české autory, mezi ně patří také právě náš milovaný JW se svojí básní Svatý kopeček (1921).

Bohumil Kubišta namaloval
Vlak v horách: v roce 1912

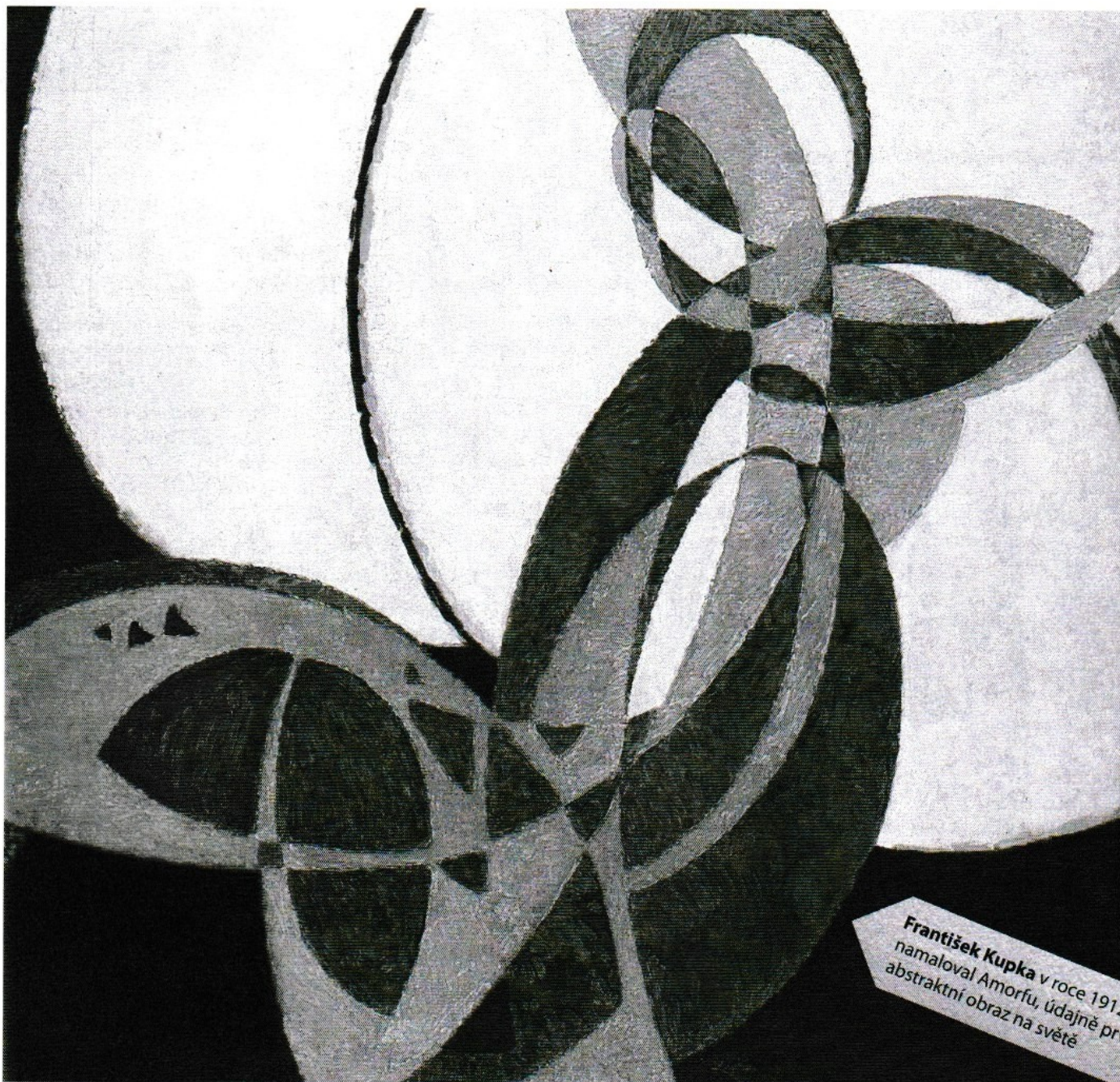
Ladislav Klíma, prozaik a filosof, žil po smrti svého otce roku 1909 z jeho dědictví. Skrze studium filosofie Fridricha Nietzscheho a Artura Schopenhauera se dopracoval k absolutní životní skepsi. Byl přesvědčen, že jedině skrze chudobu a samotou může člověk uvolnit své duchovní možnosti. Nesmí plýtvat silami na shánění peněz a zaměstnání. Takto uvažoval:

Můj Bůh je to Nejvyšší, protože to nejnížší, Záře září, protože absolutní tma, vše, protože nic. Pravda, protože lež, nejvyšší Blaženost, protože nejvyšší Utrpení, Dokonalost, protože ubohost, jeho praedikáty jsou např.: pes, svině, idiot, fripon, merde. Zkoumajíce pojem Boha najdeme jakožto vlastní jeho jádro a podstatu - pocit svého božství. Zde dojdeme též ke konečným výsledkům. Bůh spočívá zcela jen v cítění se Bohem - toť jeho nejvnitřnější tajemství. Pravda pravd nespočívá v myšlence jest Bůh, nýbrž Jsem Bůh.

Co se týče slavných lidí, kteří se v tomto stále ještě bezstarostném období před I. světovou válkou narodili, tak mezi ně rozhodně patří dramatici **Jean Genet** (1910-1986), **Tennessee Williams** (1911-1983) a **Eugène Ionesco** (1909-1994), nebo filmový režisér **Michelangelo Antonioni** (1912-2007).

Naopak naposled vydechl spisovatel **Mark Twain**. Narodil se v roce 1835, čtrnáct dní poté, co se na obloze objevila Halleyova kometa. V roce 1909 řekl: „Přišel jsem na svět s kometou. Za rok se má vrátit a myslím, že s ní opět odejdu. Bylo by to největší zklamání v mém životě, pokud by to tak nebylo.“ Zemřel skutečně během jejího dalšího průletu kolem Země, v roce 1910.

Máša & Zuz

František Kupka v roce 1912 namaloval Amorfu, údajně první abstraktní obraz na světě

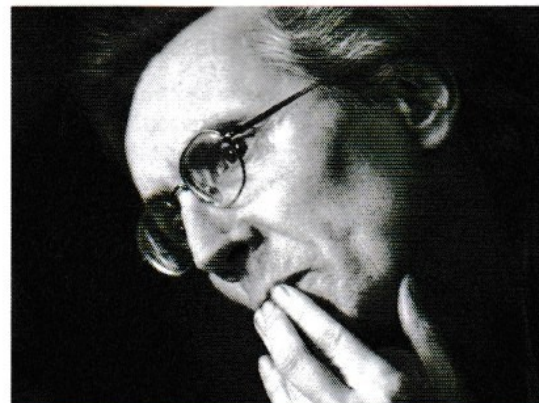
FUTIRISMUS
EXPRESIONISMUS
KUBISMUS
ABSTRAKCE

Milý Akrame,

zde jsou tedy odpovědi - mohly být lepší, ale tak se to u nás dnes v neděli vyvrátilo, že bylo pořád něco. Avšak stihlo se to, a odpustí, že vše dopadlo tak nezručně. Velmi rád bych se do P. dostal, láká mě to. Budu rád, když se mně to alespoň na jeden den podaří. Buď zdrav!

Srdečně zdraví

ZP
Zdeněk

1) Zúčastnil ses Wolkrova Prostějova někdy jako recitátor?

1/ Jen náš Ochotnický kroužek kdysi - 1990 - zde zvítězil s představením básní Jiřího Dynky „Minimální okolí mrazicího boxu“; nevěděli jsme, že soutěžíme a mile nás to překvapilo.

2) Prostějov je místo, kde vzniklo HaDivadlo, ale také odtud odešlo. Před několika lety se tu objevilo nezávislé divadlo Hromadná procházka, které ovšem po několika sezónách zaniklo. Festival Wolkrův Prostějov setrvává už 56 let. Jaké je Prostějov město? Jak vnímáš jeho genius loci, především ve vztahu k divadlu a k poezii?

2/ Město ~~zámě~~ tak málo! Nejvíce z průběžných návštěv Ha-divadla, jednou, jak si vzpomínám, jsem jeli na představení Gulliver i s Petrem Osolsobě, abychom přímo z představení unesli Báru Milovou, jež už ovšem chodila s Láďou Volánkem, což nám raději řekli, abychom neblbli. Ale my jsme skutečně čekali na chvíli, kdy vtrhneme na jeviště a křehké děvče unesem. Ovšem čekali jsme tak dlouho až to z hrozných scénografických příčin nebylo možné, neboť herečka byla uvězněna v jakémsi těsném prostoru a pravou chvíli jsme promeškali. A pak jsme si uvědomili, že máme vlastně Volánka rádi a že by bylo nezasloužené, kdyby Bára kvůli únosu začala chodit s Petrem Osolsobě, to by vážně nešlo, řekli jsme si. Takže město znám maličko a tak do něho při vzpomínkách jenom cvrknám jako do kuličky.

3) Poezie je často velmi intimní oblast literatury. Jak vnímáš její veřejný přednes?

3/ Jako velmi skvělou věc! Jedinečnou, vnitřně bohatou, magickou! Všem, kteří to dokáží, kořím se - vznešeně? Je to antika!

4) Jaké místo má poezie v divadle?

4/ Ach, to je otázka s přemetem...! Řekněme, nezastupitelnou; jak se říká v Číně; nežli tisíce slov stačí jeden obraz. Někdy stačí, když se herec jen nadechne a vše se zastaví. Čeká se, až ten herec zase vydechne... je to už kousek júgenu, což jest: „zastřené krásno, transcendentální půvab, rafinovaná elegance“. Východní divadlo očekává od poezie na jevišti čistotu. Divadlo ne že zní jemně monotonně a vychovává krásou.

AP
9.5.13

5) Jak bys Ty definoval „divadlo poezie“? Existuje vlastně něco takového?

5/ Předchozí odpověď se toho snad trochu dotkla. Divadlo poezie je snad divadlo, které se opírá o poetické texty jako o první věc a skládá tak strukturu představení: ~~zná~~ nápovědy, metafory, různé skryté významy, ticho, určitý nepořádek, skrytost, agrese, útok.

6) Jaké místo má poezie v Tvé divadelní tvorbě?

6/ Inscenoval jsem pár svých milých básníků : Jiřího Dynku, zde zmíněného , Jána Ondruše, Jiřího Veselého, Jiřího Kuběnu, Jekuba Demla atd. Byl jsem tím v počátcích zcela zahlcen...

7) Průřezovým tématem letošního zpravodaje WP je období života Jiřího Woltra, tedy období mezi rokem 1900 a 1924. Je to doba zahrnující 1. světovou válku, ale také převratné pohyby v oblasti kultury. Co je Ti na tomhle období blízké?

7/ Skutečně "převratné pohyby", no jistě! Vzpomínám, jak jsem šel po schodech v Salzburgu do komůrky George Trakla; za Ludvíkem Kunderou, neboť byl sestavovatelem antologie expresionistických básní Haló, je tady, víchr, víchrice!, což mne okouzlovalo už jen bušivým názvem. A samozřejmě , ti naši poetisté! Člověk si často promítal , jak na fotografiích byli mladí - Biebl se svojí dívkou v pokoji v Lounech, Seifert s dýmkou, Nezval s uhlaženými vlasy, Wolker s rozhalenkou...Taky vyšly velké romány jako Muž bez vlastností atd.atd.

8) Když se podíváš na program letošního festivalu, a to jak na ten individuální, tak na vystoupení divadel poezie, co v Tobě vzbuzuje největší zvědavost, na co by ses nejraději přijel podívat?

8/ Mě pokaždé překvapí, jaké autory si recitátoři vybírají, je to jako úprk po schodech...Jandl, Klus, Kafka, Hiršal, Ajvaz, Radúza, skutečně úprk, úprk! To bych tak rád viděl...

9) Na Woltrův Prostějov se objeví také díla autorů vystupujících pod pseudonymy. Kdy jsi začal pod pseudonymem vystupovat Ty, jaké Tě k tomu tenkrát vedly důvody, a do jaké míry jsi dnes Janem Antonínem Pitínským?

9/ Jsem, čím jsem, jak říkal kdosi absolutně pokrokový. Vesnice Pitín stále stojí, ba vzkvétá, já se jen tiše pnu po holém kmínku stárá.

10) Co bys vzkázal recitátorům a divadelním tvůrcům zabývajícím se divadlem poezie?

10/ "Dá se dívat na měsíc z nízkého pavilonu?"

11) Jakou otázku by sis položil sám, abys na ni mohl odpovědět něco, na co jsem se Tě nezeptal?

U Máchy mám nejraději tiché a úzkostné tóny Márinky. Mácha je netrpělivý, tedy zdá se mně netrpělivý v tom, jak po třpytivých ševelech přicházejí bouřky. Mám rád i způsoby jeho češství. Kupříkladu se mně líbí úvod k Máji."

J.A. Pitínský

Narozen 1955 ve Zlíně. Český divadelní režisér, dramatik a básník. Živil se jako knihovník, archivář a inspicient v brněnském Divadle na provázku. Založil amatérské divadlo Tak tak. Po pouliční akci Pocta Dostojevskému, přerušené policejním zásahem, musel Brno opustit. Pracoval jako dělník v Jeseníku a jako vychovatel diagnostického ústavu v Loučné. Roku 1985 se vrátil do Brna a založil amatérský soubor Ochotnický kroužek, v němž nastudoval vlastní hry Ananas a Matka. V roce 1994 spoluzakládal brněnskou scénu Skleněná louka. Od roku 1992 začíná režisovat na profesionálních scénách a prosazuje se jako jedna z nejvýraznějších režijních osobností současného divadla. Vlastním jménem Zdeněk Petrželka.

"U Máchy mám nejraději tiché a úzkostné tóny Márinky. Mácha je netrpělivý, tedy zdá se mně netrpělivý v tom, jak po třpytivých ševelech přicházejí bouřky. Mám rád i způsoby jeho češství. Kupříkladu se mně líbí úvod k Máji."

Recitátore, chvílka pro Tebe

nasnej, podporujej si o tom textu pre vyjadrovanie zmyslu.

a) Individuální odchylky ve výslovnosti souhlásek — vady řeči

Rekneme-li, že základní podmínkou dobré dikce je správné tvoření hlásek mateřského jazyka, může vás napadnout, že to je přece samozřejmé. Ovládat bezpečně výslovnost všech hlásek mateřštiny se zdá věci snadnou. Sami jsme však svědky, že tomu tak mnohdy není; jsou lidé, kteří nedovedou vyslovit správně všechny hlásky.

Příčiny bývají různé: u dětí je to někdy nedovednost ve správném zacházení s mluvidly, popřípadě i nedostatečná ohebnost těchto orgánů. Ve věku dospělém jde obvykle o návyk z dětství, také návyk mluvit nejasně a nezřetelně. Měřítkem správnosti tvoření hlásek je jejich obecně přijatá podoba, daná společenskou tradicí. Z tohoto hlediska bývají nejčastěji postiženy souhlásky kmitavé (vibranty) R a Ř, sykavky (sibilanty), u mladší generace herecké a přednášecké se v posledních letech často setkáváme s nepřesnou výslovností souhlásky bokové (laterály) L.

Rotacismus. Při rotacismu jde o vadnou výslovnost souhlásky R (lidově se tomuto jeví říká „ráčkování“) a Ř. Souhlásku R vnímáme v češtině jako spisovnou tehdy, je-li tvořena kmitáním hrotu jazyka v popředí dutiny ústní. Toto kmitání hrotu jazyka bývá při vadné výslovnosti nejčastěji nahrazováno rozkmitáním okrajů zadního hřbetu jazyka pod samým měkkým patrem (tzv. R velární; lat. velum = měkké patro), nebo rozkmitáním čípku, uvuly (tzv. R uvulární). Obě tato R připomínají R francouzské.

Někdy se při výslovnosti českého jazyčného R setkáváme také s jeho nadměrnou hrčivostí, s tzv. hyperrotacismem. Objevuje se zejména v přízvukových slabikách na počátku slov. U některých herců a recitátorů se stává do jisté míry profesionální manýrou, k níž svádí zesílení výdechu a artikulace ve snaze zvládnout hlasové prostor, v němž se mluvené slovo realizuje: slyšíme pak prrrávo, brrranný, prrráce aj. (O tom, že se zároveň mění i kvalita samohlásky, jsme psali v kapitole o samohláskách). Správné české R se tvoří jedním až dvěma kmity hrotu jazyka: při větším počtu kmitů, např. třech až čtyřech, máme už dojem nepěkné hrčivosti.

S poruchou souhlásky Ř (tzv. rotacismus bohemicus) se setkáváme i u mluvčích, kteří mají dokonalou výslovnost jazyčného R. Souhlásky Ř se liší od R z hlediska artikulace větším počtem kmitů jazyka a doprovodným třecím šumem. Vadná výslovnost Ř je někdy způsobena i tím, že místo hrotu jazyka kmitají jeho okraje pod měkkým patrem. Jindy bývá české Ř nahrazováno i hláskou jinou. Nápadné je to zejména ve spojení se závěrovými souhláskami P, T, K: tu slyšíme vadnou výslovnost pchída, tchída, kchída místo čisté výslovnosti přijde, třída, křída.

Náprava rotacismů: Pohyby hrotu jazyka procvičujeme střídavým opakováním souhlásek T, D, abychom vytvořili potřebný hmatový pocit na místě správném pro artikulaci R. Někdy vystačíme s tím, že vycházíme od souhlásky D, kterou nahrazuje ve slově vadné R: nejdříve procvičujeme skupinu TD (tdučka, tduhla, tdám, pak skupiny PD, BD atd.). Změna hlásky D v R při nenásilné artikulaci je umožněna i tím, že pro vytvoření správného R stačí jediný kmit jazyka.

Při nápravě souhlásky Ř můžeme vycházet od souhlásky Ž, při níž se nadzdvihuje koneček jazyka vzhůru, nebo z prodloužené souhlásky D. Máme-li správné jazyčné R, pak je nejlépe vycházet z této souhlásky ve spojení s nějakou souhláskou znělou, nejlépe D. Šeptem vyslovujeme: drina, drevo, dríma apod.; čelisti jsou při výslovnosti sblíženy, brada s dolním rtem se vysouvá kupředu. V tomto postavení zkusíme také prodloužené R.

Sigmatismus. U sigmatismu jde o nesprávnou výslovnost sykavek a polosykavek, tj. souhlásek: S, Z, Š, Ž, C, Č. Nejběžnější vadou při výslovnosti sykavek je jistý náběh na šišláni, který je způsoben tím, že se při jejich artikulaci hrot jazyka posouvá příliš dopředu až na horní řezáky nebo částečně mezi zuby (při jejich správném tvoření směřuje hrot jazyka k dolním řezákům). Jinou vadou při vytváření sykavek je tzv. hypersigmatismus. Ide o individuální návyk tvořit sykavky s přehnanou sykavostí.

Náprava sigmatismů: Různé druhy sigmatismů bez zřetele na druh vady napravujeme tím, že si musíme vybavit správnou artikulaci sykavek (podle fonetických popisů hlásek). Obvykle vycházíme od šeptané hlásky T, při níž hrot jazyka opíráme o dolní řezáky místo o patro a kromě toho ještě upravíme tvar šterbiny ústní, která je zúžena a s koutky vytaženými do stran, asi jako při artikulaci vysoké samohlásky I. Artikulaci postupně oslabujeme,

až se ozve zvuk identický s hláskou C. Až se upevní a cvičí tento zvuk, prodloužíme šeptané C až k vybavení sykavky S.

Výslovnost b o k o v é h o L. U mladých přednášečů se setkáváme s výslovností tzv. „rozmazaného“ L. České L je souhlásky bokové, laterální. Při její artikulaci se hrot jazyka opírá o dásňový výstupek (za horními řezáky), po obou stranách dotyku jazyka s patrem se vytváří úžina, kterou proniká výdechový proud. Vadná výslovnost bývá zavlněna nesprávným postavením hrotu jazyka, který se opírá chybně o dolní zuby místo o h o r n í . Náprava se provádí dost snadno: postačí ukázat správné postavení jazyka.

Vady výslovnosti jsou vážným nedostatkem každého mluveného projevu: zbavují člověka pocitu sebejistoty a působí rušivě i při běžném mluvním styku, nejen při přednesu.

Nejde jen o vady řeči, o kterých zde píšeme — je jich samozřejmě mnohem více. Příčinou některých vad výslovnosti může být organická porucha mluvních orgánů, některé vady výslovnosti souvisí i s nervovými poruchami. Lidská řeč je formou vyšší nervové činnosti, obráží se v ní každé hnutí ve vnitřním životě člověka. Porucha nervové soustavy se může obrazit i v poruchách výslovnosti, hlasu, v celkové modulaci souvislé řeči.

Dnes máme ve všech krajských a i v mnohých okresních střediscích Ústavu národního zdraví logopedické a defektologické poradny pro nápravu výslovnosti i léčebny hlasových a řečových poruch. Vady výslovnosti je jistě nejlépe odstraňovat již v dětství, dokud jsou mluvidla ve vývoji a mluvné návyky nejsou ještě zcela upevněny. Ale mnohé z vad výslovnosti (zejména ty, které uvádíme výše) se dají i v dospělejším věku upravit pravidelným, trpělivým a vhodným cvičením.

(Jiřina Novotná-Hůrková: Výslovnostní norma v uměleckém přednesu, SKKS, Praha 1979)

Porodče, chvílka pro Tebe

Otázky vnímání a hodnocení

Co máme sledovat a hodnotit, to při zaměřeném sledování obvykle předem víme. Otázka je, jak kvalitní je toto naše vědění (není-li příliš všeobecné nebo příliš úzké, jak jsme k němu došli, je-li vystaveno zdravému a nutnému pochybování) a jestli to, o čem víme, že bychom dělat měli, taky skutečně děláme. Jestli se jen nedomníváme, že to děláme, a přitom nevědomky neděláme něco jiného.

Obecné požadavky na věcné vnímání, poznávání a hodnocení jsou zhruba tyto:

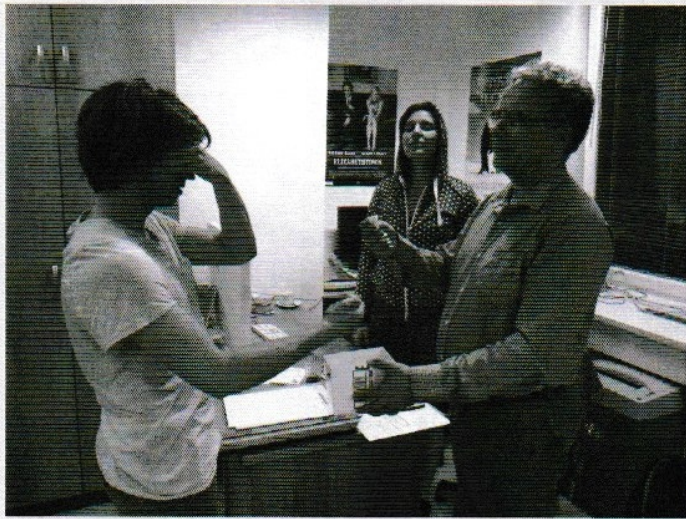
1. Rozlišovat vnímání (vnímané) a interpretování (interpretaci, výklad vnímaného). Dopřát vnímání a uvědomování si potřebný čas a otevřenost. Vyvarovat se předčasné interpretace, unáhlených, zkratových soudů.
2. Oprostit se od rušivých afektů, předsudků a předpojatostí. To předpokládá určitý stupeň sebepoznání a věcného sebeuvědomování. Afekty, předpojatosti a předsudky, které mohou zkreslovat věcnost vnímání, poznávání a hodnocení, má víceméně každý. Nelze se jich zbavit tím, že si - nebo jim - "poručím", že je budu potlačovat, nebo že je popřu. Oprostit se můžeme (a spíše oprostíme než oprostíme) jedině tak, že si takové skutečnosti a jejich působení budeme důsledně uvědomovat a přiznávat.

Každý člen poroty by si měl vést o svém pozorování pokud možno přesné a úplné záznamy. Pro evidenci i objektivaci. Z nich můžeme mnohé vyčíst i o sobě a svém přístupu, své práci.

V některých případech je vedení záznamů usnadněno a vedeno záznamovými archy. Jejich rubrikami je pozorovatel orientován na to, co zejména má sledovat, čeho si má zejména všimnout. Rubriky reprezentují pochopitelně už určitý názor na sledovaný jev a určitý přístup ke sledovanému jevu.

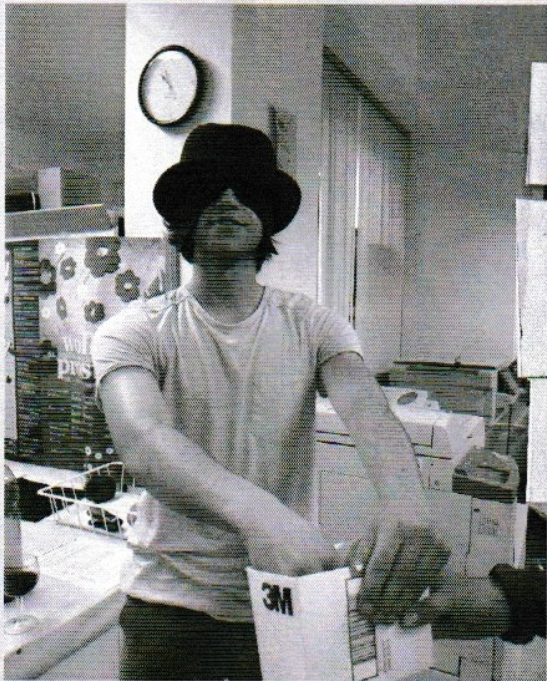
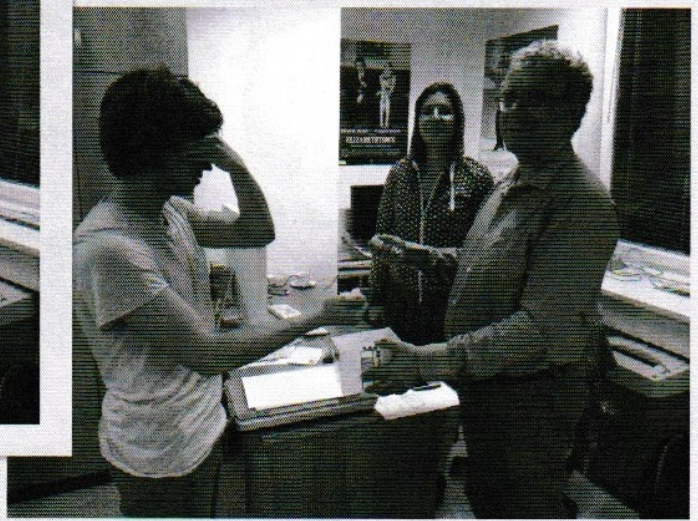
Toto si je třeba také předem uvědomit a kriticky zhodnotit a případnou diskusi o záznamovém archu, jeho hodnotě nebo nedostatcích provést před začátkem vlastní akce. Každé pozorování, vedené záznamovým archem, by mělo být nejprve vyzkoušeno a nacvičeno na dvou třech případech, aby si všichni závěs konkrétně uvědomili, co a jak sledují a zaznamenávají. Dobře vedené záznamové archy se zvláště osvědčují při konfrontaci.

(Daniela Musilová, Ivan Vyskočil: Psychologie porotcovy práce, Ústav pro kulturně výchovnou činnost, Praha 1981)

Oficiální výsledky na poslední straně!

Ceny budou slavnostně předány dnes ve 21:30 h. po rozboru divadel poezie v redakci.

"iskří" v parku naproti Národnímu domu s bučkami a medovinami
KATEŘINA ŠEJDIKOVÁ

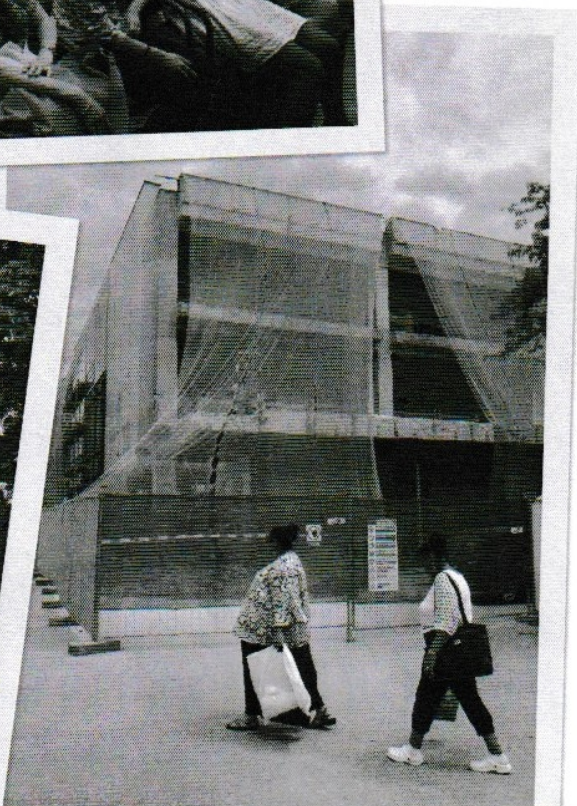
VENĎULA HOLEČKOVÁ, VOJÁČKOVO NÁHEM
PARK

DRMOLOVÁ MARTINA - "Meteostance" - v parku před vchodem divadla

foto Bob Pacholík

Redakční kukú

Odříznutý Krchovský

Na začátku jsem byla atakována pohledy Pavla – Krchovského. Byla jsem součástí situace. Byl mi odporný. A potom se zjevily ženy na jevišti a veškerá komunikace se mnou, resp. obecně, ustala. Už mi nebylo dáno zažít s ním depresi a smrt. A tak zůstalo jen to znechucení a následná lhůstevnost k jeho osudu.

Máša

ČTVRTEK 13. června

8.00 – 8.30

Přednáškový sál ND

Hledání hlasu

Ztratili jste hlas?

Naleznete jej na hlasové rozcvičce v přednáškovém sále spolkové části Národního domu. Určeno sólovým recitátorům 2. kategorie a všem dalším zájemcům.

8.35 – 8.55

jeviště MD

Prezence recitátorů sólistů 2. kategorie

(1. + 2. + 3. + 4. skupina)

9.00 – 12.25

jeviště MD

PŘEHLÍDKA RECITÁTORŮ SÓLISTŮ

2. KATEGORIE

(1. + 2. + 3. + 4. skupina)

13.30 – 16.30

Semináře Wolkrova Prostějova

13.30 – 16.30

Přednáškový sál ND

Rozborový seminář 2. kategorie

(1. + 2. + 3. + 4. skupina)

17.00

DUHA

DIVADLO S DVACETI ZAMĚSTNANCI, Praha

Na hrobě bubnují padající pomeranče
Konstantin Biebel a jiní autoři a pamětníci
Scénář: Daniel Razím; režie: Daniel Razím a soubor

19.00

DUHA

JATKA VESELÉ, Olomouc

Proč se dítě vaří v kaši
Aglaja Veteranyi/Eva Hermanová
Scénář a režie: Magda A. Veselá

20.30 – 21.30

DUHA

Hodnocení poroty divadel poezie

PÁTEK 14. června

8.00 – 8.30

Přednáškový sál ND

Hledání hlasu

Ztratili jste hlas?

Naleznete jej na hlasové rozcvičce v přednáškovém sále spolkové části Národního domu. Určeno sólovým recitátorům 2. kategorie a všem dalším zájemcům.

8.35 – 8.55

jeviště MD

Prezence recitátorů sólistů 2. kategorie

(5. + 6. + 7. + 8. skupina)

9.00 – 12.40

jeviště MD

PŘEHLÍDKA RECITÁTORŮ SÓLISTŮ

2. KATEGORIE

(5. + 6. + 7. + 8. skupina)

13.45 – 16.45

Semináře Wolkrova Prostějova

13.45 – 16.45

Přednáškový sál ND

Rozborový seminář 2. kategorie

(5. + 6. + 7. + 8. skupina)

17.15

POINT

BaF, Praha

Ach maminko – Ach tatínku aneb Chcete mě? –
Eberhardt Hauptbahnhof
Scénář: souborů režie: Hana Trázníková a soubor

18.00

MD

CENTRÁLNÍ ZÁDRHEL, Strakonice

Drzoun – E. C. Tubb
Scénář: Vladimír Procházka
Režie: Jiřina Lhotská

19.00

POINT

Host festivalu

DIVADLO POINT, Prostějov
Testosteron
Andrzej Saramonowicz/Tomáš Svoboda
Režie: Jakub Hyndrich

U KOTĚRY NA ZAHRÁDCE

Přednáškový sál Národního domu

22.00 hodin – ZÁPAS V IMPROVIZACI

divadelní improvizace se sportovními pravidly, utkají se týmy improligy O.L.I.V.Y. vs OSTR.UŽ.I.N.Y.

Dva týmy hráčů, nekompromisní rozhodčí Jana Machalíková, hokejová pravidla, to vše na vaše témata, vy rozhodnete, který tým vyhrává.

U KOTĚRY NA ZAHRÁDCE

Přednáškový sál Národního domu

21.30 hodin – KOPYRAJT – alternative – experimental, Praha

Viděli jsme včera a zapomněli otisknout:

První kategorie

Popinky:

Radúza, samozřejmě aspoň dvakrát Charms, samozřejmě Křestán, samozřejmě, náš Jirka Macháček, Tracyho Tygr, samozřejmě Berková

Hádkóry:

Čistička sraček, Heissenbüttel, Cesta, Výňatek z činnosti městské policie:

Ambient:

Ninočka, Chobot, Pelyněk

Klasika:

náš Jan Werich dvakrát, náš Bohumil Hrabal dvakrát

Idols:

Švejek, Nikl dvakrát (dobře vy!), Pan Kaplan, Rorýs alpský, Kästner

Minimal techno:

Huší, Odněkud někam, Giovannino Guareschi

Lávsongy:

Láska v písních, Jana Eyrová, náš Zdeněk Svěrák, Márquez

Uvidíme dnes:

Druhá kategorie

Popinky:

Závisláci, samozřejmě Fulghum, Kraus, samozřejmě Bukowski, Aškenazy

Hádkóry:

Jandl, Dábel strážný, Solouchin, Spoušť, Pohádka o smrti, Wharton, Stručná úvaha o stařence s vozíkem

Chorály:

Zizi naříká, Maldororovy zpěvy, Monotónní písně, Lennon

Idols:

Skácel dvakrát, Ortenek náš, Reynek, Frynta, Sylvia Plath, Bernhardt

Minimal techno:

Anna Karin Palm, Jerome Klapka Jerome, Zrza, Šin lči Hoši

Divadlo s dvaceti zaměstnanci, Praha

Na hrobě bubnují padající pomeranče

Konstantin Biebl a jiní autoři a pamětníci

Scénář Daniel Razím

Režie: Daniel Razím a soubor

Anotace:

Divadelní koláž se zlatými plombami, čajem, kávou, harlekýnem, Gottwaldovou érou a výhledem na líbezné vrchy Středohoří, připomínající japonský dřevoryt.

Z kraje:

Režie pracuje se střídými znakovými prostředky – Bieblovu cestu do Malajsie „udělají“ prostřednictvím stínového divadla, loutky javajky a siluety ženské postavy, part básníka je rozdělen mezi í „mladého“ a „zralého“ představitele, přičemž zejména lidská zralost a zkušenost Karla Tomase dává vyznít tragédii psychicky se hroutícího básníka, trpícího utkvělou (a pravděpodobně oprávněnou) představou o pronásledování Státní bezpečností, úporně se snažícího vyhovět nové budovatelské estetice a strádajícího ztrátou přátel. Doslova výtvarným prvkem jsou obě dívčí představitelky, představující básníkovu matku, manželku i ženský element obecně, jejich postavy jsou více estetické než erotické. To ovšem způsobuje, že paradoxně nejméně působivou částí inscenace je ta, kde zaznívají básníkovy nejlepší verše předválečného období.

Inscenace je promyšleným, dotaženým tvarem.

Jatka Veselá, Olomouc

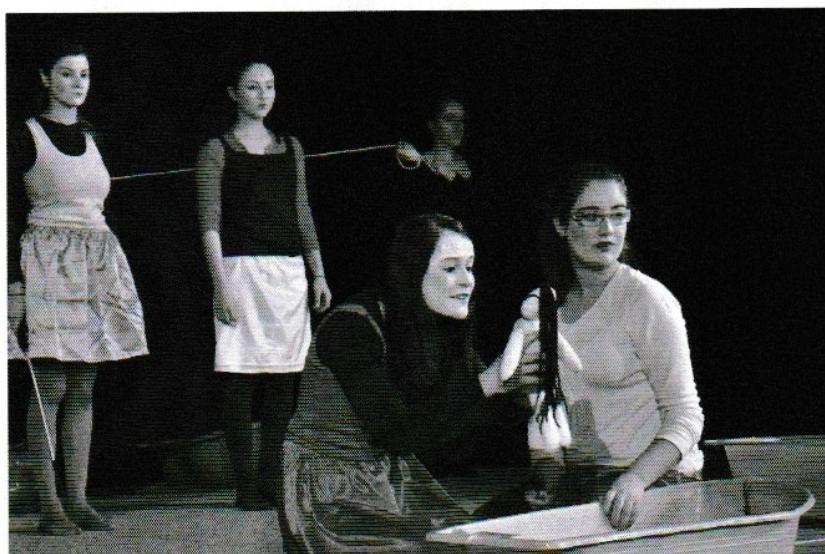
Proč se dítě vaří v kaši

Aglaja Veteranyi / Eva Hermanová

Scénář a režie: Magda A. Veselá

Z kraje:

Soubor (pět dívek, jeden chlapec) využil zvláštní povahy textu, jenž mísí dětské vyjadřování s bohatou imaginací a metaforičností dětského vnímání světa. Pestrobarevné vidění reality i cirkusovou (spíše varietní) výpravu odrážejí barevné kostýmy, jejichž důležitou součástí jsou punčocháče–silonky, které mají své druhotné významy (např. vyjadřují nahotu dívek, jejich ponižení při „očistě“ v dětském domově). Pozoruhodně pracuje soubor také s rekvizitami, mezi nimiž vynikají dětské vanničky (symbol dětství, domova, embryonální polohy apod.). Bezmála hodinová inscenace se vyznačuje obrazností, s níž ztvárňuje rituály v životě cirkusáků (rituál mytí a společného jídla) i hrůzný osud dětské hrdinky (mj. strach z noci vyjádřený stínohrou se žraloky, zneužívání ze strany otce, demonstrované na hračce–panence).

Někdo viděl někoho, jak umí létat, uměl to taky, a přesto! zůstat musel pak stát... A všichni někdoové odešli potěšeni.

V představení Uměl létat divadla NĚKDO velice povedeně souzní charakter literární předlohy (povídka Karla Čapka - Muž, který uměl létat) a zvolená forma

minimalistického výtvarně přesného loutkového divadla a divadla předmětů vůbec. Celý úvodní vstup je krásnou ukázkou následné práce a nakládáním s příběhem jednoho malého obyčejného člověka pana Tomšíka. Jakub Maksymov doslova spouští otiskem své ruky a jeho následnou oxeroxovanou kopií mechanismus celého kompaktního kusu plného drobných radostných překvapení (a čistého výtvarného vkusu). Vstupujeme tak do dvojrozměrného plošného, vesměs papírového světa, kde je příběh srozumitelně transformován do jazyka zkratkovitých obrazů, užívajícího stříhu a poeticky trefných metafor. Vše má svůj správný čas, vznikají malá kouzélka, jsme pozváni zažít si malý zázrak

Básník a jeho dvě múzičky (nejsou v tanci lesbičky, tvoří mnoho muzičky...)

Materiálem svižného, invencí a mladou energií plného představení JÁ+JÁ=♥ je tvorba dekadentního básníka J. H. Krchovského. Tématem je tedy přirození

přirození - sex, alkohol - esence žítí a následné propady, tíseň až za hrob, smrt. Divadelní soubor KÁŤA jeBÁRAjeSKÁLA přizve diváka svou hrou nespoutanou a nápady neutuchajícími do prostoru, který připomíná dílem šantán - úpadkový kabaret, dílem hospodu, dílem jsme u básníka doma? Zaznívá výběr básní zrcadlící všechny zmiňované aspekty. Jde o divadlo poezie rozhodně. Užítí kostýmních prostředků (panenkovské trikútky a silonky, básníkovy domácké trencle atd.) stejně jako magnetofonové pásky i nahraného nevyumělkovaného záznamu básně trefuje opět a zapadá do celého zpracování. A zejména opravdu vtipně zpracovaný lubrikační gel co pomáhá do vlasů vytvoří i vizuálně

létání nad každodenním pevným a nudným režimem, nad který se i pan Tomšík povzne, ve snu prvně vzlétne, posléze se tomu to příjemnému triku naučí, řeší ale i peripetie s létáním. Povídka pak má peripetii mnoho, celá inscenace se umně drží podstatného v příběhu, škrty jsou funkčně převedeny prostou introvertně působící hrou podpořenou hudebními akcenty klarinetu Zdeňka Ryby.

Ruka Čapkova a Maksymovova se tak spojuje v jednu a zanechává otisk čistý, výrazný a vskutku lidský. Jazyk Čapkův promlouvá ústy Maksymovovými. „Poroda“ pak jen měla něco málo tu nápadů, tu zpřesňujících poznámek, neboť v tak subtilně pojetém představení se stává, že hrají opravdu maličké detaily. Divadlo NĚKDO ale „Umí létat“.

(Jakub Doubrava)

postavu básníkovu. V tomto ohledu pak podporuje divákovu vícesmyslové vnímání i akce s politím se pivem. Estetika pivem rozmazaných očních stínů a stékání piva po silonkách je tak další vizuálně povedenou složkou. Vše je rozehráno pěkně fyzicky, v rychlém sledu a vrstvení se. Nenechává divákovi oddechu.

A tu se názor „Porody“ mnohdy různil. Rezervu shledávala ve vyznění tématu zmaru a smrti v inscenaci. Zdálo se, že na některých místech mnoho nápadů přehlušuje vyznění veršů samých. Někteří toužili po změně v tom tvořivém toku,

po kontrastu třeba ticha. Ale jde o osobitě a zdařilé pojetí s jasným názorem i provedením a takové je třeba ho přijmout.

(Qba z Duba)

Diváků -tak

žena: Mě by překvapilo, kdyby to nebylo takovéhle. Ten Krchovský nic jiného neumí.

Nounejm hosteska: Já tomu úplně nerozumím, témhle představením. Jako texty byly fajn, ale to zpracování je pro mě asi až moc alternativní.

Gabriela: Já mam ráda Krchovského, takže jsem přišla kvůli němu a to zpracování mě nijak neurazilo ani nezklamalo. Takže prostě jo!

Klára Jírovská: Můj názor je, že se mi to velice líbilo, já už dlouho obdivuju Liberečáky, jsou to moji oblíbení, hlavně teda Pavel. A musím říct, že vypadal slizčeji než obvykle.

Šárka: Já Krchovského texty znám, tak jsem byla duševně připravená. Není to moje oblíbená poezie. Je to jejich svět, jejich způsob vyjádření.

Muž v modrém: Myslím, že to jde označit dokonce jako dekadentní. Mě to velice bavilo, ale nevím, jaké to je pro normální diváky. Toto divadlo nemá šanci prorazit do normální společnosti.

Milan Peroutka: Studnice nápadů.

Jedna účastnice: Líbilo se. I když tam mohla být větší práce s rytmem.

J.S.: Nemám to ještě v hlavě úplně uspořádané, co bylo tím hlavním cílem, ale bylo to rozhodně zajímavý tím provedením. Pro mě za plný počet bodů.

Stará divačka: Jsem z toho dost rozpačitá, protože nevím, co ten chlapec chtěl říct. A strašně se tam napracoval (prochází Hana Kofránková: Tolik práce, tolik práce!), ten musí být sedřenej chudák jako Bulhar, ale mě to vůbec neoslovilo.

KÁŤA je BÁRA je SKÁLA: Já + Já = ♥

Doubrava: Kabaret?

Kubák: Scénografie slibuje kabaret.

Doubrava: Dekadentní pásmo.

Zámečnicková: Divadlo poezie.

Bárta: Bajajův betlém

všichni: Cože????

Doubrava: Zdařilý kus po všech stránkách, formou, prostředky a tak dále. Byli jsme spokojeni. Osloveni, vtaženi.

Zámečnicková: Já jsem prostá žena, vycházím z dojmů. Říkám si: Jó, no dobře, ale co ještě? Líbili jste se mi jako aktéři, recitátoři, herci. Co to vlastně je divadlo poezie? Byla to zpráva o vašem vjemu Krchovského. Prostředky mě válcovaly.

Bárta: Poměrně suverénní tvar. Baví vás to, ukazujete, co vás baví z Krchovského. Ve scénáři i u Krchovského jsou místa, která mohou ten obraz znejistit. Převržená židle na konci, kdyby tam bylo těch převržených židlí víc, víc vyvedení z rovnováhy, tak bych to uvítal. Někde je to plošší, než to může být.

Šotkovská: Krchovský je sex, chlast a smrt. Potemňuje se to směrem ke konci. Text je dobře vystavený, ale v té realizaci jste napálili na začátku rytmus a v druhé části to vyšumělo a nevyznělo. Zajímá vás zatím víc ten sex a chlast.

Kubák: Logicky.

Bárta: Mám rád vypadávání z rytmu, zastavení, zpomalení. Ten alexandrin samozřejmě k rychlému tempu svádí.

Kubák: Je to Faunovo pozdní odpoledne? Kdyby se domyslel průběh toho dne, příběh. Rozběhne se mašinerie a text a nikdy se nezastaví. Poezie je manýristická, obrazy a situace jsou manýristické a už je toho moc. Zastavit se na chvíli, znejistit. Inscenace byla haptická. Prožíval jsem to s vámi. Lubrikant. Z Ježíše vágusem. To jsou funkční metafory. Polévání pivem. Haptiky by tam mohlo být víc.

Bárta: Páska přes oči. Brutální moment.

Kubák: Nepřipadalo mi, že jste tam tři postavy. Holky jsou figury bez výkladu.

Šotkovská: Zdobily správně.

Zámečnicková: Ony byly mozek. Zdobily v hlavě.

Šotkovská: Zmíněné obrazy jsou naprosto funkční. A pak jsem si říkala: typický divadlo poezie. Vezmem básničky a vymyslíme, co by se na tom jevišti mělo dít.

Zámečnicková: Jestli nestojí za to věřit tomu textu a jenom ho sdělovat bez ilustrací.

Kubák: Dobré je, když se obraz uděje předem a vysvětlí se textem později. Zdvojování významu je někdy zbytečné.

Šotkovská: Ale my jsme byli fakt spokojeni.

divačka: Líbila se mi práce s výrazem. Hlavně na začátku.

Doubrava: Momenty, který jsou spořejší, jsou působivější.

Bárta: Mohlo by se to obnažit.

Pavel: Víme, co chceme sdělit. Příběh tam je.

Káťa: Máme to rozděleno na tři skupiny: 1. sex, drogy a šílenost, 2. depka, znechucení, 3. smrt. Má to být ukázání bohémského života.

divačka: Ve chvíli, když jsem si začala říkat: „ahá“, tak to skončilo.

Váša: Krchovského texty jsou neustále zhudebňované. Koukněte se na to představení, jako by bylo zhudebněné, ale místo hudby jsou tam obrazy. Hudba a pásy, to sedí. Ve zhudebnění se hledá rovnováha mezi abstraktním a konkrétním.

Někdo: Uměl lítat

- Doubrava:** Opět velice zdařilé. Trefný prostředky souznějící s osobou hlavního interpreta. Čistý znaky. Povídka krásně vyškrtána. Převedeno do jiného jazyka, jazyka hry. Tvar citlivý k Čapkovi.
- Šotkovská:** Mně se to líbilo opravdu velmi moc. Jemnost a suverenita. Dlouhý pauzy hrajou.
- Zámečnicková:** Nakládání s Čapkem, Vojto?
- Bárta:** Cit pro předlohu, dobrá redukce, ale možná, že místy je až moc silná. Někde mají detaily a peripetie kouzlo, budují víc téma. Je to kultivované. U Čapka to, co se tomu Tomšíkovi stává, je pro mě větší drama. Setkání s policistou, advokátem, strach, jestli ho někdo neodhalil, když se dostal do cizího bytu. Vyfouknutý balonek je menší tečka. Pro mě je ta tragedie větší.
- Šotkovská:** To, co je v Čapkovi literární kvalita, je zcela přeneseno scénickými prostředky, jevištní hrou.
- Bárta:** Podpovídka eliminována na bajku.
- Kubák:** Výběr subtilních jevištních prostředků vyžaduje přesné pointování a práci. Občas se to ztratilo. Překvapuje mě, že ta věc je technicky nepřipravená. Malé problémy ruší zážitek.
- Zámečnicková:** Inspirativní. Jak se dá literatura přetavit do tebe, tvých prostředků. Maximální soustředěnost na jevišti vzniklý svět. Co znamená ta nakopírovaná ruka?
- Pavel:** Boží Ruka.
- Anderle:** Otisk. Tvůrčí vklad. Ale pak zmizí, to je škoda.
- Šturma:** Čtení z ruky. Osud. Šém.
- Váša:** Když se to objeví jednou, tak to bohatě stačí. Bůh to dělá jenom jednou. Nebude v tý Sixtinský kapli ten Bůh furt štoupat do Adama.
- Jakub Maksymov:** Ruka je otevření. Výklad tý akce je na divákovi. Pro mě je to nejvíc šém celého příběhu. Může to být aktivace světa.
- Šotkovská:** Z živé ruky jenom dvojrozměrný otisk. Z člověka, který má dar, člověk zničený systémem.
- Váša:** Kopírka je loutkou. Ruka je loutkář, který spouští mechanickou loutku, která samočinně podporuje monotónnost.
- Bárta:** Zápas ducha s hmotou. To téma společnosti se mi líbí, nebál bych se být brutálnější.
- Kofránková:** Ta povídka je zfilmovaná, hrál to Hrzán.

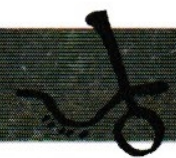
foto Bob Pacholík

Čas je strašně relativní pojem.

(Karel Čapek, wikicitát)

Rozbor recitátorů první kategorie

- Vacek:** Dobré podoledne. Všichni jste byli úžasní. Každý z nás má subjektivní dojmy, pohledy.
- Veronika Kvapilová, Lidová, Jaromír Švejdlík:** Láska v písních
- Kofránková:** všichni jsme se shodli na tom, že se nám to hodně líbilo, že to na nás působilo čistounce. Hezkej povrch – housličky, hezky se hejbeš, hlas krásnej, zpíváš jak pánbůh, ale když jsme si to rozebrali, tak jsme zjistili, že v tom máme zmatek. Víc ses věnovala tomu obalu. Ta story je nezřetelná, což v lidovce nejde. Ten text Neckáře je pochybný. A co ty koketní úsměvy? Ty se usmíváš jako cukrátko, ale s tím textem to dělá nějakou divnou věc.
- Laštovičková, Patti Smith:** Čistička sraček
- Vacek:** Líbilo se mi, jak všechny ty vulgarity hezky řekneš. Že tě to nevykolejí, netlačíš do toho. Ale bylo to trošku bez vášně. V textu je živočišnosti víc. Tys držela koně hodně zkrátka. Velmi dobře víš, odkud kam to vede, nepochybuju o tom, proč sis text vybrala. Konvenuje s tebou, ale málo jsi to předala.
- Urbanová:** Slabá energie. Musíte předat: „Já toho chci dosáhnout a dosáhnou toho!“
- Kofránková:** Neskončilo to, ale přestalo.
- Svěráková, A. Averčenko/A. Morávková:** Ninočka
- Urbanová:** Měla jsem pocit, že chraptíte a polekala jsem se. S textem jste velice důsledně a chytře pracovala - povídka je obsáhlá a to, jak to bylo seškrтанé, bylo šikovné. Poměrně málo technických závad, dovedete udělat pauzu, charakter jednotlivých postav. Charakteristika Ninočky je příjemná a držíte ji od začátku do konce. Méně se to podařilo u pánských postav, chtělo by to víc je rozlišit. Máte smysl pro detail.
- Vacek:** Mě tak ani nevadilo, že všichni chlapy jsou stejný, to beru jako postoj a nebudu se hádat, ale co by se mi líbilo, kdyby vyprávění toho příběhu bylo více rytmizovaný.
- Kofránková:** Kdo ti poradil vyměnit nesmyslné slovo alibi za corpus delicti? Senzace.
- Stambolidisová, Radůza:** Králici
- Anderle:** Říkala jste kondom, nebo kondor?
- Anderle:** Snadno se ztotožňujete s vyprávěnými vzpomínkami, dědeček s nožem zní opravdu zlověstně. Já jsem taky dostával od dědečka cukr, tak jsem si taky zavzpomínal. Přemýšlel jsem, jestli by tomu neslušela větší stylizace do malý holčičky.
- recitátorka:** Nechtěla jsem se pitvořit.
- divačka:** Uvítala bych větší nadhled.
- Vacek:** Není to v převtělení se do pětiletý holky, ale v zemitosti pocitu, jak se věci nazíraj. Když prostě zabít slepici, tak useknout hlavu! Já bych to nedokázal, ale moje babička to dělala. Nejsi si jistá, odkud se na vzpomínku díváš, takže tomu chybí tah a drolí se to na malý kousky. Chtělo by to větší přímočarost. Působilo to tak, že si nechceš umazat ruce, jakoby sis to nechtěla znovu připustit.
- Kofránková:** To není vzpomínání, ona se má propadnout do pěti let. Jako dělá Hrzánová Budžese. Chyběla mi radost z vyprávění.
- Pavlu, Michal Ajvaz:** Chobot
- Bezdičková:** Oceňuji kostým. Proč jste text převedla do ženského rodu?
- Pavlu:** Aby to bylo osobnější.
- Kofránková:** Ten ženskej element tam vnese něco jinýho. Za ženskou začne chodit malej slon s chobotem a vona s ním jde na dršťkovku. Ta situace je najednou jiná, neajvazovská.
- Bezdičková:** Potřebovali bychom překvapovat, odkrývat to přátelství. Najdou se v textu perličky, které nám něco odhalí. Pokud je říkáte neurčitě, tak to nevystoupí. Na konci to najednou zafungovalo a zaznělo. Stavět cihličky, aby vylezla hloubka textu.
- Vacek:** Frázovala jsi po interpunkci. Co čárka to pauza. Chybí tah. Jsi příjemná, kultivovaná.
- Řehák, Jaroslav Hašek:** Dobrý voják Švejk
- Kofránková:** Nikdy jsem nepřečetla celýho Švejka. Krásnej pevněj hlas, ale artikuluješ, že by tě člověk zaškrtil. Typus žvanivého hrdiny, to není hrkaný, to je bodrý. Na bodrost nemá ani fyzis, ani věk, to chápu. Švejk není takhle rychlej. Obtížný je, že jsou uprostřed textu živé repliky. Repliky musíš rozčlenit. Musíš rozlišovat mezi scénkou a vyprávěním.
- Urbanová:** Oceňuju kontakt s diváky. Sem tam jste příliš hrál, stával se z toho herecký monolog.
- Hostičková, Petr Nikl:** Pohádečka
- Vacek:** Příběh je jasný. Žádné velké impresy. Drolení na malé kousky je proti duchu vyprávění. Sklouzávání k mechanické rytmizaci. Já si myslím, že podtitul „rozmazlená pohádka“ není návod. Slova jsou zdobně a příběh je drsněj. Interpret má hledat kontrast ne soulad. Bylo to až nestravitelné přeněžnění. Kdyby ta slova zazněla v nezvyklém významu, tak to by byl fór.
- Kofránková:** Je to horůreček.
- Tesařová, Charlotte Bronteová:** Jana Eyrová
- Urbanová:** Vybrala jste si dramatickou událost. Chtělo by to dramatictější zpracování. Poněkud povolená dikce. Nemám moc co vytknout. Ono to končí tak, jak to začíná.
- Vacek:** Je to v jedný lajně. Odsejpal to. Budu jedovatej: Myslíš to vážně nebo si z toho děláš srandu? Já bych byl rád, kdyby sis z toho srandu dělala. Pro mě tahle literatura není. Ale tys to asi myslela vážně.
- Urbanová:** Nikdo nevíme, co se tam stalo. Chtělo by to trochu vysvětlit.
- Kofránková:** A nebo ještě víc ztajemnit, vždyť je to horor. Chtělo by to udělat krevnatější. Tahle něžňoučkost je trochu votravná. Tys plnila roli Jany a nikoli vypravěčky.
- Vacek:** Mluvíš bezvadně.
- Horák, Daniil Charms:** Čtyřnohá vrána, Zrzek
- Šíp:** Můžete o něm něco říct?
- Kofránková:** Tak mu vyříd', že se nám líbil, ... ale ne úplně.

Poživil, Rudolf Křestán: Jak jsem mutoval

Bezdičková: Příjemný projev. Občas trochu čekáte na reakci publika. Z textu jste dostal všechno, co šlo.

Anderle: Autentické.

Vacek: Rád jsem to četl. Ale jakmile jsem to začal nahlas interpretovat, tak jsem zjistil, že je to plytký. To je ten problém. Máš na daleko lepší texty. Jsi vybavený technicky i intelektově. Je dobrý vědět, že některý texty jsou dobrý jenom na čtení.

Kofránková: Tam je jeden dobrý fór na začátku a pak už je všechno předvídatelný.

Kubín, Jan Werich: Lev a notes

Kofránková: Bylo to sympatický. Udělal jsi lva a zvířata jsi až na opici skoro nedělal. Bylo by pěkný, kdybys poukázal na to, že je má časově rozdělené, že je to ten ouřada. Doladit zvířata a líp mluvit.

Krhovják, Helmut Heissenbüttel/J. Hiršal, B. Grögerová: Svatební společnost

Vacek: Přesný, jasný, výborný. Jak jsi udržel takhle složitý text. Bylo tomu rozumět. Rychle jsi naučil diváka návod. Na správných místech jsi byl jinej a pak se zase vrátil zpátky. Srozumitelná interpretace i s komentářem.

Anderle: Jakkoli se ten text tváří jako banalita, tak je vlastně chytřej. Měl jsi nás všechny chycené na udiče.

Vacek: Myslíš na diváka.

Kofránková: Choreografie očima.

Langer, Cormac McCarthy/J. Hrubý: Cesta

Vacek: Jakkoli jsi šel po Kryštofovi do jiný situace, ustál jsi to.

Urbanová: Velmi složitý text. Utáhl jste dvě stránky textu. Nedělal jste na nás figle. Všechno umírněné, adekvátní textu i tématu. Poutavé a v závěru až dojemné. Základní myšlenku jste sdělil přesvědčivě. Olomoucký přízvuk. Civilnost je působivá.

Adam: Zásadní, inspirativní knížka. Chtěl jsem předat podstatu a sdělení.

Anderle: To se podařilo, výborný výběr. Skvěle odlišené postavy.

Vacek: Skvělá montáž. Stříhy přesné. Zacházíš s tím tak, že je zřejmý, že se posouváme v čase. Základní poslání je srozumitelný. Není to jen ozvučení textu, ale reflexe.

Kofránková: Ukázková práce s dialogem. Akorát kdyby ta Morava trochu ustoupila...

Urbanová: Naléhavé, ale jemnými prostředky.

Anderle: Vy jste si vybral místa, která nemají tolik patosu. A když jste říkal patetické pasáže, tak jste se v nich nevyžíval.

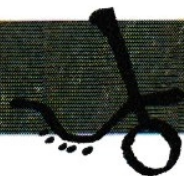
Šíp: Opustil je a nás v nich nechal vykoupat.

Kallus, Bohumil Hrabal: Příliš hlučná samota

Anderle: Září vám oči, těšíte se na pointy. Není vám přes úsměv úplně rozumět.

Vacek: Dneska se to malinko přitlumilo. Ale neztratilo to vyprávěcí drajv.

Kofránková: Rada: Neudělej ani jednu tečku. Což ne-
znamená, že to má být rychlý. A zklidní se na
toho Goetha.

Jurečka, Ivan Wernisch: Plyně

Bezdičková: My jsme se dohadovali nad tím posledním
gestem se šátkem. Pro mě to není příliš jasný
moment. V tom gestu se ztrácím podobně
jako občas v textu. Text je jeden velký balík,
ale přitom je velice dobře členěný. Ve vašem
projevu je to „ty jsi můj miláček“ pořád stejné.
Ztráty v textu. Potřebovala bych ten text víc
rozčlenit. Proč ten šátek?

Jarek: Mě to napadlo během toho, jak jsem to říkal.
„Je má, je má, je moje!“ a já už se na to nechci
dívat.

Vacek: To koncové gesto rytmicky nesedělo. Bylo
hrozně dlouhé. I když jsem mu významově
rozuměl.

Urbanová: Vybral jste si zajímavou báseň. Když něco
chcete emotivně podtrhnout, ztrácí se vám
verše. Ale ty verše jsou z nějakého důvodu
napsány takhle. Někdy děláte z jednoho verše
dva až tři.

Vacek: Ten refrén je napsaný pokaždý jinak. Kontex-
tově jsi to měl pokaždý jiný, ale formálně jsi
to říkal vždycky stejně. Nevypálí se na tohle
nedbat. Místy jsi neudržel významový celek.
Text je strašně zajímavý, bavilo mě to, umíš
srozumitelně sdělovat svůj pocit. Vytváříš
napětí. Dokážeš pracovat s divákem. Ale sem
tam něco zadrhne, přeskočí.

Kofránková: Měl jsi odejít s tím šátkem. Když se pak uklo-
níš, tak ten význam zahodíš. U refrénu ti musí
znít v hlavě: „Jak už jsem řek...“ Ta báseň je jako
vír, zrychluje se a odteče do zoufalství.

Urbanová: Takhle zajímavý text musí být interpretován
přesně!

Schubertová, Leo Rosten/A. Přidal: Pan Kaplan má stále třídu rád

Vacek: Strašnej binec. Neorientoval jsem se ani ve
slozech, ani v postavách. Slilo se mi to do
nepřehledné koule. Otázka je, jestli to vůbec
jde interpretovat. No, možná že jo. Ale je to
nejednoduché.

Jana: Lze tenhle text udělat bez velikého na-
sazení? Roztomilý příběh, ale jak vyslovovat
ty zkomolené výrazy? Figury jsou různých
národností, takže musíme vymyslet přízvuky.

Prášilová, Výňatek z činnosti městské policie

Kofránková: Má to jedinou – hlavní – vadu. V tom drama-
turgicky skvělém textu, když jdeš do koláže,
nemůže to zůstat v tomhle tvaru. Nikdo nepo-
chopí, že se na konci vracíš k těm případům
ze začátku. Je zbytečné ilustrovat úsměvem
slova. Nerozumím židli. Ta koláž jde udělat
přehledněji prostorem, ale hlavně délkou
textu. Musí se to stříhat přesně. Vykašli se na
sladké úsměvy, buď policistka. Tyhle texty
jsou skvělým materiálem k interpretaci.

Mucinová, Alexandra Berková: Nazdar Ančo

Vacek: Malinko se to vleklo. Situace staviš velmi au-
tenticky, uvěřitelně. Můžeš sem tam zrychlit.

Urbanová: Oceňuju, jak jste se vyrovnala s dialogy. Míra
byla přesná. Nedělala jste z toho výjimečnou,
nepatřičnou událost.

Kofránková: Máš přirozené divadelní prostředky, které
nezneužíváš. Holčíčkovská dikce přesná. Chce
to rytmus.

Všetula, Bohumil Hrabal: Pišťalka plná sazí

Anderle: Text ze Slavnosti sněženek. Znáte kontext díla.

Všetula: Hrabal je jednoduchý na učení.

Anderle: Já bych se ty dlouhé hrabalovské věty nechtěl
učit. Tam, kde má Hrabal tečku, tak vy jste šel
dál přes čárku. Problém textu je, že tam dojde
k dvěma napjatým situacím, kdy se zastaví
dech, ale vy jste nezastavil, nedal jim šanci.

Vacek: Ono to trochu uspávalo. Protivnýjev: frá-
zujetej velmi mechanicky. Rozbíjí se obsahový
tvar, logické celky. Hazarduješ se stereotypem.
Předložky splývají.

Kofránková: Já sem tě sem poslala. Přijel jsi na zkušenou.
Oproti krajskému kolu jsi poněkud zapraco-
val na technice. Jestli jsi před tím mluvil jako
čuně, tak teď mluvíš jako půlčuně.

Ješutová, Daniil Charms: Truhlář Kušakov

Bezdičková: Výrazný přednes. Trochu mi chyběl větší spád,
furiantství.

Vacek: Zbytečně rozdrolené na mikroepizody. A ne-
mělo to oblouk. Nebylo jasné, že epizody mají
jasnou posloupnost.

Kofránková: U Charmse je zajímavý, že někdy se lidi strašně
smějou a jindy vůbec ne, ale nevím, čím to je.

Urbanová: Charms vychází dobře, když se to říká vážně,
tak, že interpret věří, že takhle to skutečně
bylo a je.

Svárovská, Petr Nikl: Pohádka o A

Kofránková: Ono je u tebe všechno v pořádku, dobře
mluvíš, ale já vůbec netuším, proč to říkáš. Ne-
bavila ses tím. Mně to nepřipadá z nejlepších
Niklových textů.

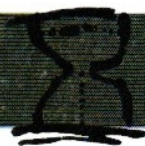
Urbanová: Velice úhledné, ale to je všecko.

Vacek: Stereotyp se může stát i z úhlednosti. Prochází
mi to kolem hlavy, ale nezachytí se.

Kofránková: Když se na začátku naštevš na to blbý písmen-
ko X, tak tím nastartuješ energii.

*Tímto záznam končí. Máša odešla na Krchovskýho. Porodci budou
pokračovat v rozboru v dalších dnech.*

Reflexe přednesu 1. kategorie

Přehlídku recitátorů sólistů tradičně zahájili recitátoři 1. kategorie, tedy ti nejmladší. Za oponou nás tentokrát přivítala Gábina Sittová. Měla na nás na všechny dobrý vliv, nikdo nerušil, mobil nikomu nezavzvonil. Snad to vydrží i v dalších dnech.

Genderově to bylo ve středu tuze vyrovnané, 15 kluků, 16 holek. Ale přece mám dojem, že se klukům dařilo líp. Většina recitátorů si vystačila bez rekvizit. Já jsem napočítal celkem tři - housle, židli a šátek. Tím se tyhle výkony lišily, tak jimi začneme.

Veronika Kvapilová nabídla dvě písně o lásce - jednu lidovou a jednu Jaromírem Švejdiem napsanou pro Václava Neckáře. A až ji na začátku zradil smyčec, hravě si s tím poradila. Krásně zpívala. Ale tak docela nám neprozradila, co si o těch dvou příbězích lásky myslí. Židli si přinesla Kateřina Prášilová. Ani nevím, proč to udělala. Koláž z textů jaroměřských policistů byla chvíli zajímavá, chvíli nepřehledná. Snad chtěla Kateřina demonstrovat jistou hloupost policejních zápisů, ale to se mi zdá trochu málo. Šátek měl kolem krku Jarek Jurečka. Rekvizita se z něj stala ve chvíli, kdy dorecitoval text Ivana Wernische Pelyněk. Mluvil o vztahu se ženou, který se jaksi vymknul kontrole. A snad proto, že už se na to nedokázal dál dívat, zavázal si oči. Gesto do ticha, které trvá dlouhé vteřiny. Příliš dlouho. Strhne na sebe pozornost. A já nevím, jestli si takovou pozornost sasloužilo.

Největším zážitkem pro mě byl úryvek z McCarthyho Cesty. Do téhle knihy jsem se zamiloval asi před třemi lety a vzpomínám si, že jsem měl potřebu číst si ji nahlas. Je to krutý, chmurný příběh, a přece čímsi fascinuje, člověku je s těmi dvěma muži jaksi dobře. A znáte to - když nějaký text máte hodně rádi, pak vám žádná interpretace není dost dobrá. Tím větší byla moje radost z výkonu Adama Langer. Dokáže skvěle zprostředkovat atmosféru, chytře vybral jednotlivé kousky příběhu. Věřím, že i ten, kdo postapo-

kalypťický příběh Cormaca McCarthyho nezná, prožil s otcem a synem, kteří jdou na jih, jejich tiseň i naději.

Až v příštích dnech uvidím někoho u něčeho stát a na něco se dívat a zastavím se sám, rozhodně si vzpomenu na Kryštofa Krhovjáka a jeho interpretaci textu Svatební společnost Helmuta Heisenbüttela. Bylo to osvěžující, plné energie, vtipu a nadhledu. Nejvíce smíchu, největší potlesk, velká radost.

Publikum pobavila Tereza Svěráková (Averčenko - Ninočka), která podala důkaz o tom, že muži jsou jednak všichni stejní a jednak že není snadné rozumět ženám. Možná je to zcela nemožné. Smáli jsme se textům Daniila Charmse, které nabídnul Jan Horák. Jen pořád netuším, co má společného Zrzek, o kterém snad radši nebudeme mluvit, se Čtyřnohou vránou, která má vlastně pět noh, což snad ani nestojí za řeč.

Dvě věty z Hrabalovy Příliš hlučné samoty nabídl Václav Kallus. Dostali jsme se s ním do víru tance, v němž dívka jménem Mančinka ohromila všechny tanečníky svými pentlemi a fábovy. Dokázal nás svou interpretací obratně postříkat a opleskat. Kdo to zažil, ví, o čem mluvím.

Soňa Mucinová otevřela Knížku s červeným obalem Alexandry Berkové a umožnila nám prožít jedno líné letní odpoledne ve společnosti Dity a Evy a jejich představ o mateřství. A zajímavý byl pro mě i Jakub Hruža, který nás svým výběrem textů Ivana Wernische vedl s jistotou odněkud někam.

V první kategorii se většinou recitátoři přijíždějí do Prostějova rozkoukat, výkony nebývají špičkové, ale tentokrát leckteré byly. A nevzpomínám si na jediný průšvih. Dobrá práce. Přijedte i za rok! :-)

Jan Anderle

Jiří Wolker je mladým a talentovaným členem Sokola, maluje, hraje na housle. Přítel z dětství Edvard Valenta o něm vypráví jako o obětavém společníku a chlapci s výstředním smyslem pro humor. Jednou prý Jiří zavřel Valentu v márnici s mrtvým spolužákem.

Zatímco v zahraničí se děly věci. V roce 1909 vydává italský básník **Filippo Tommaso Marinetti** futuristický manifest. Nezval o něm píše, že Marinetti vystupoval jako nepřítel vši tradice, měl rád válku a byl fašista. Jeden z bodů manifestu byl tento: „Prohlašujeme, že nádhera světa byla obohacena o novou krásu: o krásu rychlosti. Závodní automobil se svou kapotou ozdobenou tlustými trubkami podobnými hadům s výbušným dechem..., řvoucí automobil, který jako by se řítil po kartáčových nábojích, je krásnější než Niké ze Samothráky.“ Krásný **Titanic**, symbol tehdejší nastupující nové doby, se ale v roce 1912 potápí.

Uměleckých manifestů bylo tehdy jako houslek na krámě. V roce 1910 vyšel manifest kubismu, vznikl pojem expresionismus a o rok později byla založena německá expresionistická skupina **Der Blaue Reiter**.

Pásmo

Tim starým světem přec jsi znaven na konec
Pastýrko Eiffelko jak bečí stádo mostů dnes
Řecký i římský starověk se ti už přežily
Zde antické se zdají být už i ty automobily
Jen náboženství zůstalo docela nové jenom ono
Zůstalo prostě jak hangáry v přístavu avionů
Jediné neantické v Evropě křesťanství je
Evropan nejmodernější jste vy ó papeži Pie
A tobě brání stud když okna na tebe hledí
Vstoupiti do kostela a jít tam ke zpovědi
Čteš letáky ceníky plakáty jež zpívají hlasitě
Toť dnešní poesie zatím co prosou žurnály sytí tě
Jsou krváky po šestáku samé detektivní případy
Portréty velkých osob a sterá různá záhlaví

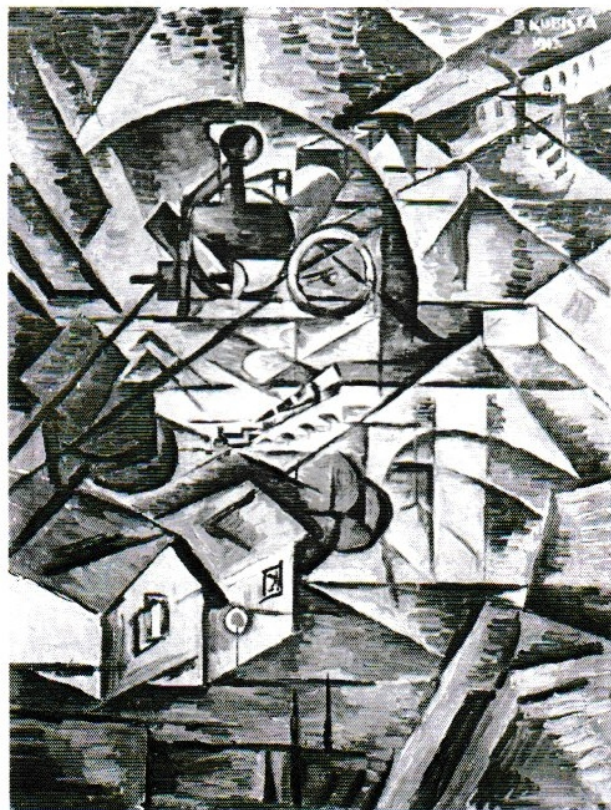
Svatý kopeček

Žlutavý kostel vlá na hoře zelené,
to je krouheh této krajiny tiché a svěcené,
to je Svátý Kopeček u Olomouce, místo pro poutníky a výletníky,
osada dodávající dělníky továrně Kosmos a továrně na hřebíky,
panna Maria se zde zjevila a stále zjevuje se
babičkám s nůšemi a dětem na chrástí v lese,
zde jsou mé prázdniny od narození až do let dvaceti
v borových pasekách a lískovém houští dobře zasety,

a já jsem procesí dychtivé božího slova,
přicházím z daleké Prahy a rodného Prostějova,
dospělý chlapec, student a socialista,
věřící v sebe, železně vynálezy a dobrého Ježíše Krista,
dubnové stromy, silnice bílá a přec smutného něco tu je,
jdu navštívit babičku chorou a dědečka, který ji ošetřuje.
Zvonek na konci chodby na drátě železném,
chodba, vonící každý rok stejně břidlicovým kamenem,
sednička malá, za okny celý les sedí v květináči,
zmodralé ruce a šedivé vlasy na smutné posteli pláči.

V roce 1912 vzniká báseň **Pásmo**, úvodní text sbírky **Alkoholy**, jejíž autorem je vynálezce pojmu surrealismus, **Guillaume Apollinaire**. Pásmo je předně básnický útvar, který vzniká asociativní formou. Pásmo ovlivnilo mimo jiné i české autory, mezi ně patří také právě náš milovaný JW se svojí básní Svatý kopeček (1921).

Bohumil Kubišta namaloval
Vlak v horách v roce 1912

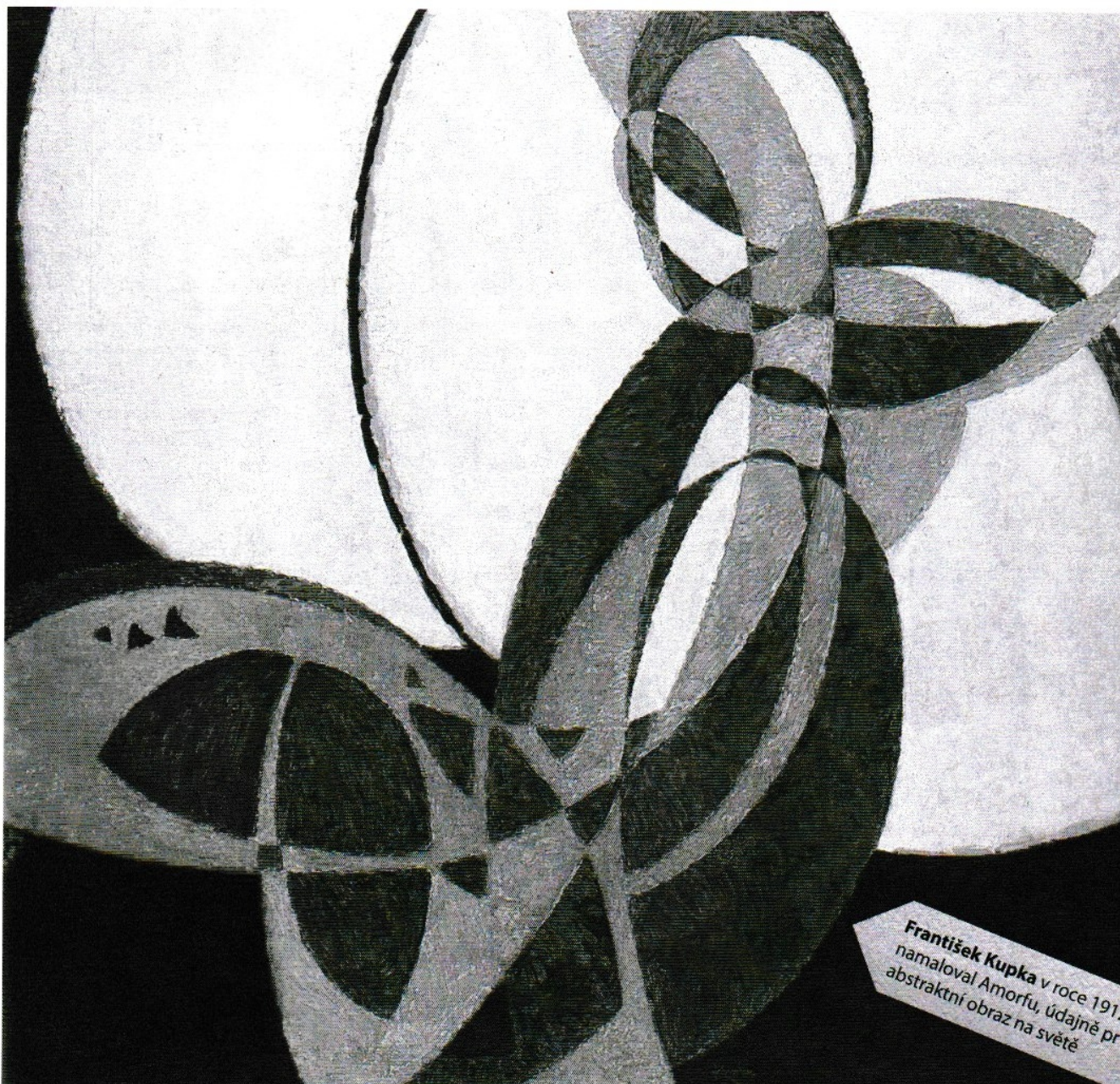
Ladislav Klíma, prozaik a filosof, žil po smrti svého otce roku 1909 z jeho dědictví. Skrze studium filosofie Fridricha Nietzscheho a Artura Schopenhauera se dopracoval k absolutní životní skepsi. Byl přesvědčen, že jedině skrze chudobu a samotu může člověk uvolnit své duchovní možnosti. Nesmí plynout silami na shánění peněz a zaměstnání. Takto uvažoval:

Můj Bůh je to Nejvyšší, protože to nejnižší, Záře září, protože absolutní tma, vše, protože nic. Pravda, protože lež, nejvyšší Blaženost, protože nejvyšší Utrpení, Dokonalost, protože ubohost, jeho praedikáty jsou např.: pes, svině, idiot, fripon, merde. Zkoumajíce pojem Boha najdeme jakožto vlastní jeho jádro a podstatu - pocit svého božství. Zde dojdeme též ke konečným výsledkům. Bůh spočívá zcela jen v cítění se Bohem - toť jeho nejnvtitnější tajemství. Pravda pravd nespočívá v myšlence jest Bůh, nýbrž Jsem Bůh.

Co se týče slavných lidí, kteří se v tomto stále ještě bezstarostném období před I. světovou válkou narodili, tak mezi ně rozhodně patří dramatici **Jean Genet** (1910-1986), **Tennessee Williams** (1911-1983) a **Eugène Ionesco** (1909-1994), nebo filmový režisér **Michelangelo Antonioni** (1912-2007).

Naopak naposled vydechl spisovatel **Mark Twain**. Narodil se v roce 1835, čtrnáct dní poté, co se na obloze objevila Halleyova kometa. V roce 1909 řekl: „Přišel jsem na svět s kometou. Za rok se má vrátit a myslím, že s ní opět odejdu. Bylo by to největší zklamání v mém životě, pokud by to tak nebylo.“ Zemřel skutečně během jejího dalšího průletu kolem Země, v roce 1910.

Máša & Zuz

František Kupka v roce 1912 namaloval Amorfu, údajně první abstraktní obraz na světě

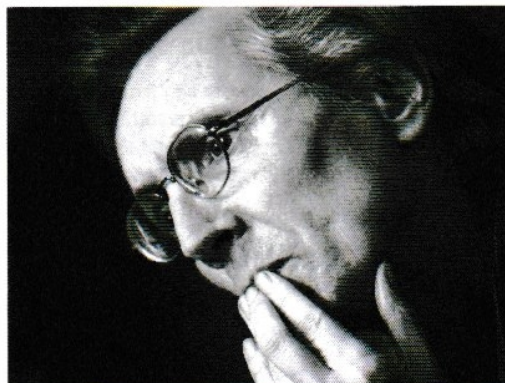
FUTIRISMUS
EXPRESIONISMUS
KUBISMUS
ABSTRAKCE

Milý Akrame,

zde jsou tedy odpovědi - mohly být lepší, ale tak se to u nás dnes v neděli vyvrátilo, že bylo pořád něco. Avšak stihlo se to, a odpustí, že vše dopadlo tak nezručně. Velmi rád bych se do P. dostal, láká mě to. Buďu rád, když se mně to alespoň na jeden den podaří. Buď zdraví!

Srdečně zdraví

*ZP
Zdeněk*

1) Zúčastnil ses Wolkrova Prostějova někdy jako recitátor?

1/ Jen náš Ochotnický kroužek kdysi - 1990 - zde zvítězil s představením básní Jiřího Dynky „Minimální okolí mrazicího boxu“; nevěděli jsme, že soutěžíme a mile nás to překvapilo.

2) Prostějov je místo, kde vzniklo HaDivadlo, ale také odtud odešlo. Před několika lety se tu objevilo nezávislé divadlo Hromadná procházka, které ovšem po několika sezónách zaniklo. Festival Wolkrův Prostějov setrvává už 56 let. Jaké je Prostějov město? Jak vnímáš jeho genius loci, především ve vztahu k divadlu a k poezii?

2/ Město ~~zám~~ tak málo! Nejvíce z průběžných návštěv Ha-divadla; jednou, jak si vzpomínám, jsem jeli na představení Gulliver i s Petrem Osolsobě, abychom přímo z představení unesli Báru Milovou, jež už ovšem chodila s Láďou Volánkem, což nám raději řekli, abychom neblbli. Ale my jsme skutečně čekali na chvíli, kdy vtrhneme na jeviště a křehké děvče unesem. Ovšem čekali jsme, tak dlouho až to z hrozných scénografických příčin nebylo možné, neboť herečka byla uvězněna v jakémsi těsném prostoru a pravou chvíli jsme promeškali. A pak jsme si uvědomili, že máme vlastně Volánka rádi a že by bylo nezasloužené, kdyby Bára kvůli únosu začala chodit s Petrem Osolsobě, to by vážně nešlo, řekli jsme si. Takže město znám maličko a tak do něho ~~př~~ vzpomínkách jenom cvrnkám jako do kuličky.

3) Poezie je často velmi intimní oblast literatury. Jak vnímáš její veřejný přednes?

3/ Jako velmi skvělou věc! Jedinečnou, vnitřně bohatou, magickou! Všem, kteří to dokáží, kořím se - vznešeně? Je to antika!

4) Jaké místo má poezie v divadle?

4/ Ach, to je otázka s přemetem...! Řekněme, nezastupitelnou; jak se říká v Číně; nežli tisíce slov stačí jeden obraz. Někdy stačí, když se herec jen nadechne a vše se zastaví. Čeká se, až ten herec zase vydechne...je to už kousek júgeny, což jest: „zastřené krásno, transcendentalní půvab, rafinovaná elegance“. Východní divadlo očekává od poezie na jevišti ~~toho~~. Divadlo ~~ně~~ ~~že~~ zní jemně ~~marinovaná~~ a vychovává krásou.

AP
9.5.13

5) Jak bys Ty definoval „divadlo poezie“? Existuje vlastně něco takového?

5/ Předchozí odpověď se toho snad trochu dotkla. Divadlo poezie je snad divadlo, které se opírá o poetické texty jako o první věc a skládá tak strukturu představení: známosti, metafory, různé skryté významy, ticho, určitý nepořádek, skrytost, agrese, útok.

6) Jaké místo má poezie v Tvé divadelní tvorbě?

6/ Inscenoval jsem pár mých milých básníků : Jiřího Dynku, zde zmíněného , Jána Ondruše, Jiřího Veselého, Jiřího Kuběnu, Jekuba Demla atd. Byl jsem tím v počátcích zcela zahlcen...

7) Průřezovým tématem letošního zpravodaje WP je období života Jiřího Woltra, tedy období mezi rokem 1900 a 1924. Je to doba zahrnující 1. světovou válku, ale také převratné pohyby v oblasti kultury. Co je Ti na tomhle období blízké?

7/ Skutečně "převratné pohyby", no jistě! Vzpomínám, jak jsem šel po schodech v Salzburgu do komůrky George Trakla; za Ludvíkem Kunderou, neboť byl sestavovatelem antologie expresionistických básní Haló, je tady, víchr, víchrice!, což mne okouzlovalo už jen bušivým názvem. A samozřejmě ,ti naši poetisté! Člověk si často promítal ,jak na fotografických byli mladí - Biebl se svojí dívkou v pokoji v Lounech, Seifert s dýmkou, Nezval s uhlaženými vlasy, Wolker s rozhalenkou...Taky vyšly velké romány jako Muž bez vlastností atd.atd.

8) Když se podíváš na program letošního festivalu, a to jak na ten individuální, tak na vystoupení divadel poezie, co v Tobě vzbuzuje největší zvědavost, na co by ses nejraději přijel podívat?

8/ Mě pokaždé překvapí, jaké autory si recitátoři vybírají, je to jako úprk po schodech...Jandl, Klus, Kafka, Hiršal, Ajvaz, Radúza, skutečně úprk, úprk! To bych tak rád viděl...

9) Na Wolkrově Prostějově se objeví také díla autorů vystupujících pod pseudonymy. Kdy jsi začal pod pseudonymem vystupovat Ty, jaké Tě k tomu tenkrát vedly důvody, a do jaké míry jsi dnes Janem Antonínem Pitínským?

9/ Jsem, čím jsem, jak říkal kdosi absolutně pokrokový. Vesnice Pitín stále stojí, ba vzkvétá, já se jen tiše pnu po holém kmínku stárá.

10) Co bys vzkázal recitátorům a divadelním tvůrcům zabývajícím se divadlem poezie?

10/ "Dá se dívat na měsíc z nízkého pavilonu?"

11) Jakou otázku by sis položil sám, abys na ni mohl odpovědět něco, na co jsem se Tě nezeptal?

www.vladimir.com

J.A. Pitínský

Narozen 1955 ve Zlíně. Český divadelní režisér, dramatik a básník. Živil se jako knihovník, archivář a inspicient v brněnském Divadle na provázku. Založil amatérské divadlo Tak tak. Po pouliční akci Pocta Dostojevskému, přerušené policejním zásahem, musel Brno opustit. Pracoval jako dělník v Jeseníku a jako vychovatel diagnostického ústavu v Loučně. Roku 1985 se vrátil do Brna a založil amatérský soubor Ochotnický kroužek, v němž nastudoval vlastní hry Ananas a Matka. V roce 1994 spoluzakládal brněnskou scénu Skleněná louka. Od roku 1992 začíná režirovat na profesionálních scénách a prosazuje se jako jedna z nejvýraznějších režijních osobností současného divadla. Vlastním jménem Zdeněk Petrželka.

„U Máchy mám nejraději tiché a úzkostné tóny Mářinky. Mácha je netrpělivý, tedy zdá se mně netrpělivý v tom, jak po třpytivých ševelech přicházejí bouřky. Mám rád i způsoby jeho češství. Kupříkladu se mně líbí úvod k Máji.“

Recitátore, chvílka pro Tebe

nasleje. Podrobněji si o tom textem přečti v knize o slovoslovu...

a) Individuální odchylky ve výslovnosti souhlásek – vady řeči

Řekneme-li, že základní podmínkou dobré dikce je správné tvoření hlásek mateřského jazyka, může vás napadnout, že to je přece samozřejmé. Ovládat bezpečně výslovnost všech hlásek mateřštiny se zdá věci snadnou. Sami jsme však svědky, že tomu tak mnohdy není; jsou lidé, kteří nedovedou vyslovit správně všechny hlásky.

Příčiny bývají různé: u dětí je to někdy nedovednost ve správném zacházení s mluvidly, popřípadě i nedostatečná ohebnost těchto orgánů. Ve věku dospělém jde obvykle o návyk z dětství, také návyk mluvit nejasně a nezřetelně. Měřítkem správnosti tvoření hlásek je jejich obecně přijatá podoba, daná společenskou tradicí. Z tohoto hlediska bývají nejčastěji postiženy souhlásky kmitavé (vibranty) R a Ř, sykavky (sibilanty), u mladší generace herecké a přednašečské se v posledních letech často setkáváme s nepřesnou výslovností souhlásky bokové (laterály) L.

Rotacismus. Při rotacismu jde o vadnou výslovnost souhlásky R (lidově se tomuto jeví říká „ráčkování“) a Ř. Souhlásku R vnímáme v češtině jako spisovnou tehdy, je-li tvořena kmitáním hrotu jazyka v popředí dutiny ústní. Toto kmitání hrotu jazyka bývá při vadné výslovnosti nejčastěji nahrazováno rozkmitáním okrajů zadního hřbetu jazyka pod samým měkkým patrem (tzv. R velární; lat. velum = měkké patro), nebo rozkmitáním čípku, uvuly (tzv. R uvulární). Obě tato R připomínají R francouzské.

Někdy se při výslovnosti českého jazyčného R setkáváme také s jeho nadměrnou hrčivostí, s tzv. hyperrotacismem. Objevuje se zejména v přízvukových slabikách na počátku slov. U některých herců a recitátorů se stává do jisté míry profesionální manýrou, v němž se mluvené slovo realizuje: slyšíme se snaze zvládnout hlasové prostor, v němž se mluvené slovo realizuje: slyšíme pak prrrávo, brranný, prrráče aj. (O tom, že se zároveň mění i kvalita samohlásky, jsme psali v kapitole o samohláskách). Správné české R se tvoří jedním až dvěma kmity hrotu jazyka: při větším počtu kmitů, např. třech až čtyřech, máme už dojem nepřekně hrčivosti.

S poruchou souhlásky Ř (tzv. rotacismus bohemicus) se setkáváme i u mluvčích, kteří mají dokonalou výslovnost jazyčného R. Souhlásku Ř se liší od R R z hlediska artikulace větším počtem kmitů jazyka a doprovodným třecím šumem. Vadná výslovnost Ř je někdy způsobena i tím, že místo hrotu jazyka kmitají jeho okraje pod měkkým patrem. Jindy bývá české Ř nahrazováno i hláskou jinou. Nápadné je to zejména ve spojení se závěrovými souhláskami P, T, K: tu slyšíme vadnou výslovnost pchíde, tchída, kchída místo čisté výslovnosti přijde, třída, křída.

Náprava rotacismů: Pohyby hrotu jazyka procvičujeme střídavým opakováním souhlásek T, D, abychom vytvořili potřebný hmatový pocit na místě správném pro artikulaci R. Někdy vystačíme s tím, že vycházíme od souhlásky D, kterou nahrazuje ve slově vadné R; nejdříve procvičujeme skupinu TD (tdubka, tduhla, tdám, pak skupiny PD, BD atd.). Změna hlásky D v R při nenásilné artikulaci je umožněna i tím, že pro vytvoření správného R stačí jediný kmit jazyka.

Při nápravě souhlásky Ř můžeme vycházet od souhlásky Ž, při níž se nadzdvihuje koneček jazyka vzhůru, nebo z prodloužené souhlásky D. Máme-li správné jazyčné R, pak je nejlépe vycházet z této souhlásky ve spojení s nějakou souhláskou znělou, nejlépe D. Šeptem vyslovujeme: drina, drevu, drímá apod.; čelisti jsou při výslovnosti sblíženy, brada s dolním rtem se vysouvá kupředu. V tomto postavení zkusíme také prodloužené R.

Sigmatismus. U sigmatismu jde o nesprávnou výslovnost sykavek a polosykavek, tj. souhlásek: S, Z, Š, Ž, C, Č. Nejběžnější vadou při výslovnosti sykavek je jistý náběh na žilání, který je způsoben tím, že se při jejich artikulaci hrot jazyka posouvá příliš dopředu až na horní řezáky nebo částečně mezi zuby (při jejich správném tvoření směřuje hrot jazyka k dolním řezákům). Jinou vadou při vytváření sykavek je tzv. hypersigmatismus. Ide o individuální návyk tvořit sykavky s přehnanou sykavostí.

Náprava sigmatismů: Různé druhy sigmatismů bez zřetele na druh vady napravujeme tím, že si musíme vybudovat správnou artikulaci sykavek (podle fonetických popisů hlásek). Obvykle vycházíme od šeptané hlásky T, při níž hrot jazyka opíráme o dolní řezáky místo o patro a kromě toho ještě upravíme tvar štetřebiny ústní, která je zúžena a s koutky vytaženými do stran, asi jako při artikulaci vysoké samohlásky I. Artikulaci postupně oslabujeme,

až se ozve zvuk identický s hláskou C. Až se upevní a vycvičí tento zvuk, prodloužíme šeptané C až k vybavení sykavky S.

Výslovnost b o k o v é h o L. U mladých přednašečů se setkáváme s výslovností tzv. „rozmazaného“ L. České L je souhláskou bokovou, laterální. Při její artikulaci se hrot jazyka opírá o dásňový výstupek (za horními řezáky), po obou stranách dotyku jazyka s patrem se vytváří úžina, kterou proniká výdechový proud. Vadná výslovnost bývá zaviněna nesprávným postavením hrotu jazyka, který se opírá chybně o dolní zuby místo o h o r n í. Náprava se provádí dost snadno: postačí ukázat správné postavení jazyka.

Vady výslovnosti jsou vážným nedostatkem každého mluveného projevu: zbavují člověka pocitu sebejistoty a působí rušivě i při běžném mluveném styku, nejen při přednesu.

Nejde jen o vady řeči, o kterých zde píšeme – je jich samozřejmě mnohem více. Příčinou některých vad výslovnosti může být organická porucha mluvních orgánů, některé vady výslovnosti souvisí i s nervovými poruchami. Lidská řeč je formou vyšší nervové činnosti, obráží se v ní každé hnutí ve vnitřním životě člověka. Porucha nervové soustavy se může obrazit i v poruchách výslovnosti, hlasu, v celkové modulaci souvislé řeči.

Dnes máme ve všech krajských a i v mnohých okresních střediscích Ústavu národního zdraví logopedické a defektologické poradny pro nápravu výslovnosti i léčebny hlasových a řečových poruch. Vady výslovnosti je jistě nejlépe odstraňovat již v dětství, dokud jsou mluvidla ve vývoji a mluvní návyky nejsou ještě zcela upevněny. Ale mnohé z vad výslovnosti (zejména ty, které uvádíme výše) se dají i v dospělejším věku upravit pravidelným, trpělivým a vhodným cvičením.

(Jiřina Novotná-Hůrková: Výslovnostní norma v uměleckém přednesu, SKKS, Praha 1979)

Porodče, chvílka pro Tebe

Otázky vnímání a hodnocení

Co máme sledovat a hodnotit, to při zaměřeném sledování obvykle předem víme. Otázka je, jak kvalitní je toto naše vědění (není-li příliš všeobecné nebo příliš úzké, jak jsme k němu došli, je-li vystaveno zdravému a nutnému pochybování) a jestli to, o čem víme, že bychom dělat měli, taky skutečně děláme. Jestli se jen nedomníváme, že to děláme, a přitom nevědomky neděláme něco jiného.

Obecné požadavky na věcné vnímání, poznávání a hodnocení jsou zhruba tyto:

1. Rozlišovat vnímání (vnímané) a interpretování (interpretaci, výklad vnímaného). Dopřát vnímání a uvědomování si potřebný čas a otevřenost. Vyvarovat se předčasné interpretace, unáhlených, zkratových soudů.
2. Oprostit se od rušivých afektů, předsudků a předpojatosti. To předpokládá určitý stupeň sebepoznání a věcného uvědomování. Afekty, předpojatosti a předsudky, které mohou zkreslovat věcnost vnímání, poznávání a hodnocení, má víceméně každý. Nelze se jich zbavit tím, že si – nebo jim – „poručím“, že je budu potlačovat, nebo že je popřu. Oprostit se můžeme (a spíše oprostíme než oprostit) jediné tak, že si takové skutečnosti a jejich působení budeme důsledně uvědomovat a přiznávat.

Každý člen poroty by si měl vést o svém pozorování pokud možno přesné a úplně záznamy. Pro evidenci i objektivitu. Z nich můžeme mnohé vyčíst i o sobě a svém přístupu, své práci.

V některých případech je vedení záznamů usnadněno a vedeno záznamovými archy. Jejich rubrikami je pozorovatel orientován na to, co zejména má sledovat, čeho si má zejména všimnout. Rubriky reprezentují pochopitelně už určitý názor na sledovaný jev a určitý přístup ke sledovanému jevu.

Toto si je třeba také předem uvědomit a kriticky zhodnotit a případnou diskusi o záznamovém archu, jeho hodnotě nebo nedostatcích provést před začátkem vlastní akce. Každé pozorování, vedené záznamovým archem, by mělo být nejprve vyzkoušeno a nacvičeno na dvou třech případech, aby si všichni závěs konkrétně uvědomili, co a jak sledují a zaznamenávají. Dobře vedené záznamové archy se zvlášť osvědčují při konfrontaci.

(Daniela Musilová, Ivan Vyskočil: Psychologie porotcovy práce, Ústav pro kulturně výchovnou činnost, Praha 1981)

WTF?
Více najdete uvnitř čísla

Z Nezvalova manifestu Kapka Inkoustu, 1928 :

Bojechtivost je ďábelská posedlost, vymyšlená k vyhubení či zeslabení lidstva. Že lidstvo je obětí tohoto klamu, svědčí obzvláštní aureola, jíž je obestřena dramatickostí.

Chybné přirovnání: Říká se: Dívky krásné jako růže. Fráze. Oč je velkolepější konstatovat nad záhonem růží: Růže a krásné ženy. Shledáte se s vůněmi, jichž jste nikdy nepozorovali. Růže budou růžemi víc než kdykoliv předtím. Stanou se růžemi.

Nechme přírodě její samostatnost. Nechme slavíka zpívat slavíkům. Jeho píseň je mi šramotem, jenž nic neznamená. Papoušek napodobuje dobře naši řeč. Bavil jsem se jím po určitý čas. Byl mi důležitým stupněm mezi slavíkem a gramofonem.

Děsíme se prázdnot. Slavíkem jsme si chtěli naplnit les. Z téhož důvodu jsme si stvořili víly, rusalky a vodníky. Dnes jsou bohudíky lesní restauranty, rádio a parníky.

Ptáci pohrdají patrně papoušky. Vzali jsme je v ochranu pro jejich falšovanou lidskost, stejně jako jsme vzali v ochranu komedianty pro jejich falšovaný artismus. Dnes jsme znuděni oběma. Neboť papoušci nám připomínají ty z umělců, kterým jde o napodobení přírody. Smějeme se.

Básník se zážitky bude patrně větším básníkem než básník bez zážitků, předpokládáme-li u obou stejnou obrazotvornost; básník s živými sny, pozorovatelským nadáním, myslivými schopnostmi a značnou inteligencí bude patrně větším básníkem než ten, kdo jich nemá, neboť jeho slovník bude bohatší, barvitější, schopný přemnoha variací.

Redakční dementi

- ◊ Chybně jsme napsali, že DS KátajeBárajeSkála, ale správně je to DS KÁŤA jeBÁRAjeSKÁLA. Takže tak.
- ◊ Petr Váša je porodce II. kategorie a ne I. a III.
- ◊ V Diváků - tak Máša nikdy neřekla „úžasnyj“, ale jedná se o druhou část reakce Hany Kofránkové.
- ◊ Rubrika Recitátore a Porodče, chvilka pro tebe už má uvedený zdroj.

Domeček plný koleček

Co je to? Kulturní dům DUHA!

Ohlášení příjezdu sólistů i kolektivů, ubytování, účastnické poplatky a vyřizování všech organizačních záležitostí je v 1. poschodí kulturního klubu DUHA.

Ubytování, účastnické poplatky

Čt	13. 6.	8.00 – 15.00
Pá	14. 6.	8.00 – 14.00

Na placení a umírání je vždy času dost. *Italské přísloví*

Půlnoční Mácha

Hluboké ticho. – Z mokrých stěn kapka za kapkou splyne, a jejich pádu dutý hlas dalekou kobkou rozložen, jako by noční měřil čas, zní – hyne – zní a hyne – zní – hyne – zní a hyne zas.

„Jak dlouhá noc – jak dlouhá noc – však delší mně nastává. – – – Pryč, myšlenko!“ – A hrůzy moc myšlenku překonává. – Hluboké ticho. – Kapky hlas svým pádem opět měří čas.

Půlnoční chropot

„Mohu se zúčastnit soutěže?“, ozvalo se ode dveří, a přítomní redaktoři poskočili. Je to tady. Tolik očekávaný soutěžící, pak druhý, třetí, prostě začalo to fungovat. Tak to je jedna dobrá zpráva.

Pak ten dopis psaný trochu staromilsky na psacím stroji a doručeny z Luhačovic, od Jana Antonína Pitínského, dopis obsahující tolik očekávané odpovědi na otázky redakčního interview!

A ta poslední zpráva!

Ministryně Hanáková odstupuje.

Tak tedy všechno nejlepší!

Dál už mě nenapadá nic.

Dobrý den.

A.

Wolker's taun - i bez dží pí es

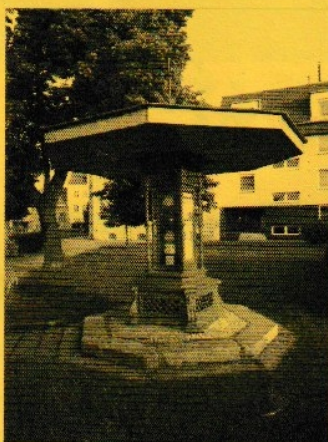

- 1 DUHA - kultrní klub z hradeb
- 2 Městské divadlo
- 3 Národní dům
- 4 kino METRO 70
- 5 zahrádka U Kotěřů

- 6 Zámek - GALERIE
- 7 rodný dům J. Wolкера
- 8 socha J. Wolкера
- 9 Bufet Gastronom
- 10 U krále Ječmínka

- 11 restaurace Atrium
- 12 občerstvení DÉSI
- 13 Dvanáctopic
- 14 klub Appolo 13
(Barákova ulice)

3-2-1... ted'!

1. cenu, pravou slovenskou okarínu, vyhrává **Kateřina Šteidlová**

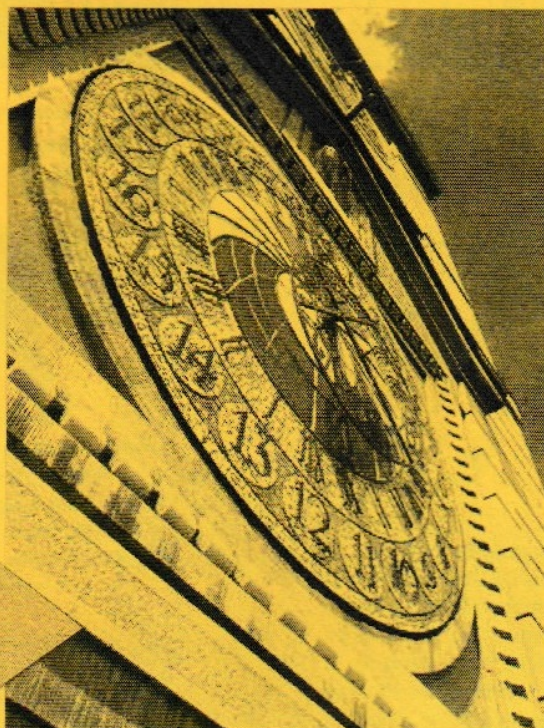
2. cenu, historickou paličku na maso, vyhrává **Vendula Holčáková**

3. cenu, svícen z bílého kovu, vyhrává **Martina Drmolová**

Bravo!

Gratulujeme

Fotoreportáž z losování uvnitř čísla!

Běží Vám čas... dny, měsíce a roky, hvězdy a jejich znamení... od bezčasí (slepé okno vikýře domu (1. číslo WT), přes tlak okamžiku (2. číslo WT) se dostáváme k prostějovskému orloji.

Kde ve městě hledat dnešní detail?

Nápověda: kde bývají orloje?